

Délibáb

A. M. N. MUZEUM
HIRLAP CSZÁNY

42. SZÁM

14
FILLÉR

BAJOR GIZI
(Ibsen - „Nóra“
Nemzeti Színház)
(Arlén felv.)

RÁDIOMŰSOR
OKTOBER 19-TŐL 25-IG

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér.
Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér.

ESIK

Zenél, zenél az őszi eső
Aszfalton és szíveken.
Sötét ezüst lesz ez a város
Érzi, hogy itt az ősz üzen.

Fekete angyalok könnye hull
A fekete háztetők felett.
Az égi mécsek félő lángját
Kioltják fenn a fellegek.

GYÖRGY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefonszámaink:
Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári
befizetési lap száma: 9244.

XV. év

1
FIL

haner
gond
nem

tyavi
totta
mina

Déliab

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Szerkesztő:
DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

14
FILLÉR

Bajor
Gizi:
NÓRA

A Nemzeti Színház Ibsen-bemutatója a „Nóra” százharminchatodik előadása volt Magyarországon. Ez a szám kétségtelenül bizonyítja, hogy Ibsen drámái iránt mindig valami különleges, sőt nyugodtan mondhatjuk, egzotikus érdeklődés mutatkozott. Hol megbuktak, hol nagy sikert arattak, a kritikusok is a legellentétebb véleményt írták s hangoztatták ugyanarról az Ibsen-darabról.

A „Nóra”-bemutatóval kapcsolatban felvetődik az a probléma, hogy a mai közönségnek vagy egyáltalán a „mának” probléma-e még Nóra emancipációs vívódása. Okkellenül... Amíg vannak szögletes lelkű hivatalnokférjek és úgynevezett „meg nem értett” asszonyok — s nem egy válóper anyaga bizonyítja, hogy, sajnos, vannak még ma is mind a két fajlából, — addig Nóra halkszenvelgésű hangja mindig talál megértőket. Mert Nóra nem önállóságra törekvő szüfraszt,

hanem lelkileg szenvedő asszony, akinek szüksége volna egy értő-szerető férj támogatására, gondoskodására és gyermekei szeretetére. Tragédiájának az az oka, hogy Helmer Torwaldtól nem kapja meg azt a megértést és azt a szeretetet, amire szüksége volna.

Ibsenről szólván, egy bizonyos: forradalmár volt a maga idejében. A hatsontfűzös, gyermekteljes családot egy későbbi, modernebb kor röntgen-nyíltságú reflektorát irányította s ezzel a merészéggel zsongást, mozgolódást, kavargást idézett elő mind az irodalmi, mind pedig a társadalmi berkekben.

Nóra és három gyermeke (Hajdu Erzsike, Bajor Gizi, Kovács Irénke, Kajdassy Ferike)

Bajor Gizi

Ami Zola a regényirodalomban, az Ibsen a drámában: az első naturalista. Bonckéssel a kezében tár fel mindent, ami eddig láthatatlan volt. S mit nem mutat a társadalom szívesen? A hibát, a bollaást, a lelketlenséget, a bünt és a förtelmet.

A „Nóra” a családi élet kulisszamögötti titkaiban kutat s talál. Megnemértést, bábként ide-oda nyaggatott feleséget, szétmálló műköből készült erkölcsi piedesztálon kakaskodó férjet, sikkasztást, hiábavaló önfeláldozást és még ki tudná elsorolni, hogy mennyi mindent. Pedig látszólag a norvég hőmezők zavartalan nyu-

galma borul Helmer Torwald házára. Csak valahol mélyen, benn a láthatatlan zugokban erjed, jorr az elnyomottak lázadása, hogy felszakítsa a látszólagos nyugalom ernyedten terpeszkedő takaróját. Ez a lázadó, Nóra, a ház vidámlelkű asszonya, akít lelki egyhangúság igája alatt tart a férj bürokratikus-konvencionális, önző beállítottsága. Bajor Gizi parádés szerepének szánta Németh Antal Nóra alakítását. A nagy művészönő finom árnyalású hangja, szeizmográf-érzékenységu művészelke érzékeltethette csak azt az asszonyian rejtelmes kívánczozást, ami egy felszabadulni vágyó asszonyt elszakíthat családjától, férjétől s gyermekeitől és vezeti a „nem-tudom-mibe”, „nem-tudom-hová”. Szinte már kereplőszerű monoton ismételtetésnek hangzik, ha Bajor Gizi játékaról, művészi egyéniségéről bármit is mondunk. Ha emlegetjük centiméterrel és „szakemberek” teremtetle irányelvek alapján jel nem mérhető asszonyi szépségét, hangjának hawaii gitárszerű érzéki forróságát, melegét, vagy játékának minden új szerepében legbajorgizibb charmejét... Nincs tovább. Többet nem mondunk, mert ebből mindenki megértheti, hogy Bajor Gizi ebben a szerepében is megnézendő! A partnere, jobban mondva partnerei Leholay Árpád (szögletes, kiszámított mozdulatú bürokrata és lelki rabszolgahejsár), Jávor Pál, a szerelmesszívű, önfeláldozó, idős, nyomorék orvos, Ághy Erzi a lelkiismeret szerepét belöltő vidéki özvegyasszony és Major Tamás a társadalomból kivezett hamisító, aki újabb zsarolás útján szeretne visszakerülni a „rendes” emberek sorába. Kiltünő kvarlett-kisérel Bajor Gizi primhegedű szólama mellett. Különösképpen Jávor Pált illeli dicséret, aki öreg, hátgerincorpadásos, haladó orvos

Bank doktor és Nóra nagyjelenete (Jávor Pál, Bajor Gizi)

rizi
sak
ok-
dál-
lom
a
ya,
Jérj
toll-
inta
mü-
ráj-
sak
ami
that
zeti
vő".
etés-
észi
mle-
rem-
helő
itár-
ának
rme-
unk.
Bajor
ndó!
olay
bü-
Pál,
morék
repét
amás
ajabb
ren-
isérlet
ellett,
sérlet,
ornos

tarantellát táncol

maszkját vette filmbonviváni szekezepljére és megmulatta, hogy mindenekelőtt és elsősorban kitűnő színművész és csak azután bonviván.

Lehotay Árpád, aki tulajdonképpen a darab „mozgalója”, nagyszerűen oldotta meg feladatát. Különösen lestezt az utolsó nagy páros jelenetben, amely Bajor alakításának csúspontja. Ilyenformán a „Nóra” utolsó, szakítójelenete felejthetetlen élménnyé nagyszerűsödött ennek a két kitűnő művésznek a játékában.

Németh Antal rendezése érdekes és újszerű. Valószínűleg Ibsen naturalisztikus törekvéseit igyekezett hangsúlyozni avval az elgondolással, hogy a díszletfalakat átvilágította és a közönség szeme elé vetítette a szomszédszobákban némán játszódó eseményeket. Különleges látvány volt ez színpadon, de az az érzésünk, hogy a mutatvány, ha rövid időre is, de eltereli a figyelmet a fősziinterről és a színpadon levékenykedő szereplőkről. Ezenkívül nem is történnék a színpadon kívül olyan fontos események, amelyek miatt érdemes volt ezt a színpadtechnikai trükköt alkalmazni.

A Helmer-esalád (Kovács Irénke, Lehotay Árpád, Kajdassy Ferike, Bajor Gizl, Hajdu Erzsike)

Szép, szép, de fülösleges. Ettől eltekintve a rendezés lelkiismeretes és mintaszerű.

Horváth János díszletei teljes mértékben visszatükröztetik a darab hangulatát.

Harasztos Albert

Játsszunk bűfőskát!... **5**

Wanda Luzzato, Failoni mester és
Lengyel Gabriella (Bojár kép)

KÉT HANGVERSENY A VIGADÓBAN

Két komoly hangversennyel indult az idei zenei idény. Az első estén Failoni mester, Operaházunk olasz vendégkarmestere Bach-, Beethoven-műveket vezényelt. Bachot hallani mindig ünnep lesz napjainkban, különösen ritka ünnep, ha a híres d-moll kettős hegedűverseny égi zengése szárnyal a zenekar felett. A lány Vanda Luzzato és az energikus Lengyel Gabriella játszotta ezt a különleges remekművet, amely csak több mint száz évvel Bach halála után, 1853-ban, Lipcsében került napfényre. Bachot muzsikálni nemcsak magas tudást, alázatos odaadást is követel a művész részéről. Úgy éreztük, hogy a két fiatal, tehetséges művész közül Vanda Luzzato hegedűje hűségesebb szolgája volt a nagy mester örök szellemének. Lengyel Gabriella játéka fölényes, kifogástalan, de az élmény melegségét mindez nem képes pótolni. Ezt éreztük Failoni Bach-vezénylésénél is. Lendületét igyekezett a mű átérzésével együttesen hasznosítani, de karmesteri képességei nem juthattak tel-

jes erejükben felszínre. Bach minden karmesternek óriási feladat. Műveiben, ahol jóformán semmi szerzői utasítást nem találni, óriási lehetőségeket ad a dirigensnek, akit — ha felelősségteljes, jó muzsikás — ez a nagy szabadság bizonytalanná tehet. Mennyivel inkább járatos volt Failoni Beethoven világában. A III. Leonora-nyitányt olyan erővel, annyi fényvel szólaltatta meg, hogy valósággal lenyűgözte a hallgatóságot. S ugyanúgy énekelt, zengett, harsogott az emberi hősiesség élő himnusza, az Eroica, a III. szimfónia is. Beethoven 1804-ben készült el ezzel a csodálatos alkotásával. Megírásánál Napoleon alakját látta maga előtt, akinek napja akkor kezdett felragyogni Európa egén. De ez a szimfónia nem egy ember, hanem az emberi élet hősiességét, harcát, vergődését énekli s így himnusz lesz mindig, míg ember lélegzik e földön.

A másik hangversenyen egy fiatal japán karmester állt ki a dobogóra, hogy pálcájával többek közt Schubert h-moll szimfóniáját életre keltse. Ekital Ahn Dohnányi és Kodály növendéke volt, hosszú évek óta Európában él s így vérebe mehetett át az európai zene lényege. Szereplése mégis inkább exotikum volt, ugyanúgy, mint bemutatott „Etenaku” című zeneműve, amely annyira távol áll az európai kultúrától és idegzettől, hogy az inyeneken kívül csak a faji népzene értői és kutatói kritikálhatják, értékelhetik. Ekital Ahn a magyar Veress Sándor szimfóniáját is vezényelte. Veress sokan a Bartók—Kodály utáni muzsikugeneráció egyik legnagyobb tehetségű tagjának tartják. Ez a műve a Japán birodalom 2600 éves fennállásának ünneplésére készült és Japánban nagy sikert aratott. Nem titok, hogy ez a zene idegen a modern muzsika sok barátja előtt is. A harmóniátlanság hatastkereső túlzásai, a váratlan és zavaros hangszerszólamok, a meglepő zenei formák váltakoznak, vegyülnek itt a néhol valóban komoly népi ízt, fensőbbrendű nagyvonalúságot jelentő részekkel. A kis japán karmester idegen volt e kaoszbán, de a zenekar igyekezett eleget tenni a mű nehéz követelményeinek. Érdekes est volt, tanulságos, de reméljük, hogy Veress fejlődésével, tisztulásával eljön az az idő is, amikor az új zene barátai elfogultság nélkül jelölhetik meg Veress műveinek a helyét a modern magyar muzsikában.

György László

Ekital Ahn próba közben (Kovács kép)

AZ ÖRDÖG NEM ALSZIK

Hajmássy és a szakállas Csortos,
„Az ördög nem alszik” főszereplői

Vaszary Gábor vigjátéka. Az idény
légmulatságosabb filmje

CSORTOS GYULA A BODROGI KASTÉLY URA

Tolnay Klári és Hajmássy Miklós a
kastély vendégei.

A fiatal pár állandóan hadakozik,
ugratja egymást, míg a háborúságnak
szerelem lesz a vége.

A Magyar Filmiroda filmje

Tolnay Klári
és Hajmássy
Miklós, a ve-
szekedő sze-
relmespár

Csortos orvos-
ságot kap

Magyar
Filmiroda

Társasági híradó

Kiss Zsuzsa
(Jankó felv.)

Az elmúlt héten néhány jól sikerült házibál, zártkörű táncest, azonkívül a Bálkői Blokk életében megkezdődő pezsgés adja az események gerincét. A Bálkői Blokk őszi közgyűlésének egybehívása a beavatottak szerint már küszöbön áll. Biloveszky Béla hirtelen lemondása felszínre dobta az elnökválasztás kérdését, amely a közgyűlésen fog négbemenni. Az előjelek mindenesetre azt mutatják, hogy a választás egyhangú lesz. Az ügyek vitele addig is íjj, vitéz Saágh Károly rangidős alelnök kezében van.

Jól összeszokott társaság gyűlekezett a második Syess-leán a Budai Katolikus Kör termeiben. Igen kitűnő hangulat koronázta a kitűnően megszervezett táncest megrendezését.

Mészöly professzor és felesége leányuk, Bodolla Éva tiszteletére finom hangulatú és jól sikerült házi bált adott.

A BSE társadalmi szakosztálya október 19-én kezdi meg szokásos vasárnapdélutáni teáit a BSE klubhelyiségeiben. A rendezőség élén dr. Sármai Alajos elnök működik.

Zlinszky Edit

A MAC társadalmi szakosztálya, amely íjj. Wahlkampff Henrik kitűnő átszervezése révén újjászületett, újra megrendezi minden csütörtökön hagyományossá vált zártkörű ótói teáit a margitszigeti klubházban.

Grecsák Richárd ügyvéd, m. kir. kormányfőtanácsos és felesége, nagymányai Koller Sári leányát, Sárkát október 11-én vezette oltárhoz a királyi várkapolnában íjj. korompai Brunswick György, korompai Brunswick György ezredes, átımarsall és felesége, nemes Fries Margit fia.

A Baross Női Tabor téli, hétfő esti előadásorozata október 23-án kezdődött meg Spurné Bárdos-Féltorony Magda dr. előadásával.

A budapesti társaság egyik köztisztelőben álló tagját, vitéz Márk László táblabíró, aki a nemzetközi tárgyalások idején a döntőbíró-ságoknál többször vitt szerepet, az V. fizetési osztályba nevezték ki.

Romantikus túristaesküvő volt a magyarkúti Hegyi Szt. Bernát túristaünnep alkalmából, ahol Pörgevényi András, a BETE elnöke és Petrován Anlónia Mária esküdött egymásnak örök hűséget. A szertartást dr. Schwartz Elemér egyetemi tanár végezte.

Vitéz nemes illyefalvi Benkó Ernő ezredes és felesége, néhai Dózsa Mici fia, vitéz nemes illyefalvi Benkó Ernő főhadnagy és néhai Hegedüs Gyula és felesége, Klapesik Janka leánya, Edit október 11-én tartotta esküvőjét a helyőrségi templomban. (—y. j.—)

Prisztás Ica

Kiss Brigitta és Haán György középiskolai tanár jegyesek
(Kossák és Brunhuber felv.)

Kiss Brigitta és Haán György középiskolai tanár jegyesek

VASÁRNAP

9

Kat. Tivadar ut.
Prof. Tivadar
Ög. 27. Szutor

November 9-én:
Déliabá matiné!!!

Az Új Magyar Színházban

Lapunk, a „Déliabá”, a nagyközönség kedvenc, népszerű színházi lapja nov. 9-én délelőtt az Új Magyar Színházban nagyszabású, színes matiné-t rendez a legkitűnőbb színésznők és színészek felléptével. A meglepetésnek szánt „Déliabá”-matiné célja, hogy a

színházszerető közönséget és a magyar színészet kiválóságait közel hozza egymáshoz kedvenc lapjuk, a „Déliabá”-on keresztül. A „Déliabá” szerkesztősége a matiné tiszta jövedelmét a „Vöröskereszt”-nek ajánlja fel. A „Déliabá-matiné” műsorát legközelebbi számunkban közöljük.

Elek bácsi szerint a színház az igazi művészet

Csárik Elek bácsi, aki huszonöt éve jegyzető a Nemzeti Színházban
(Bojár felv.)

Huszonöt éves jegyzetői jubileumát tarja Elek bácsi, a Nemzeti Színház becsületben megőszült s még inkább megkopaszodott „színházi ültetője”. Huszonöt éve vezeti délutánról-délutánra, estéről-estére a finom hölgyeket és urakat, mert Elek bácsi a klubülés és zsöllye teljhatalmú ura és politikusa. Bizony politikusa. Hiszen a nagyközönség nem

ben fogtuk el Elek bácsit és az előcsarnok fehér márványpadján kérdegettük erről-arról.

— Tóth Imre volt az igazgató, mikor idekerültem — kezdte a beszédet. — Azóta már négy igazgatót szolgáltam. Ambrus Zoltánt, Hebesi Sándort, Vojnovits Gézát és Németh Anlalt.

— Beszéljen valamit a színészekről. Kiket szeretett?

— Hát kérem, voltak itt kiváló művészek. Mikor elkezdtem „szolgálni”, akkor került ide a Bajor ömeltősága. A „Fehér felhő”-ben láttam először a háborút alatt. Rajnay úr volt a partnere. Odry úr a „III. Richárd”-ban és az „Árnyék”-ban tetszett a legjobban. Várady Arankával játszott.

— És Pethes Imre?

— Ó, Pethes úr a „Cyrano”-ban tetszett a leginkább.

— Mi tetszett benne?

— Volt egy mozdulata. Tetszik tudni, mikor csipőre tette a kezét. Hogy azt, hogy csinálta kérem?! Kiss Ferenc még növendék volt ekkor.

— És a fiatalok közül kit tart jónak?

— Gobbi Hildát, Szörényi Évát, Olthly Magdát. A férfiak közül Ujlaky Lászlót szeretem nagyon. Milyen jó színész az kérem. És milyen lesz. Tetszik Pataky Jenő, Rajczy Lajos és nagyszerű színész a Naszody Sándor.

— A magán-színházak színészeit ismeri-e?

— Ismerem, de nem igen szeretem őket. Nem lehet a mieinkhez hasonlítani.

— Moziba jár-e?

— Tíz éve voltam utoljára. Ha az ember hozzászokolt az igazi színpadi művészethez, sehogy se tudja a vászonnal bevenni.

Hosszan esengettek, kezdődött a szünet. Sietve búcsút vettünk és még egyszer gratuláltunk Elek bácsinak, aki egyenruhájában csakhamar eltűnt a tömegben. T. T. A.

is hiszi, mennyi türelemre és „profi” diplomáciára van szükség ennél a foglalkozásnál. Elek bácsi napidíjas. Foglalkozásában naponta kapja a honoráriumot, immár huszonöt év óta és e nemes jubileum alkalmával bizony még azt sem mondhatja el, hogy „na, hál’ Istennek, azt a kis nyugdíjat is megszolgáltam”.

Szürke kis házi ünnepe alkalmával meglátogattuk a kitűnő „belső embert”. Hiszen ő is színházi ember, ha nem is nevezi magát szakembernek, mint egyesek. Régesrégén magával ragadta már a színház bővölete, a kulisszák és fények, maszkok és szívek tarka ünnepe és fogságban tartja azóta is — huszonöt esztendő óta.

Meg kell vallanunk, Elek bácsi nem nagyképmű. Nem „nyilatkozik” darabokról és színészekről, ő mindössze rajong és a szemében meleg lángocskák vibrálnak, mikor a színházról beszél.

Elek bácsi szereti a színházat.

Az előadás alatt, két szünet közötti idő-

Déliabá

Beszélgetés Rónay Györggyel, a legfrissebb budapesti darabjával

A *Délibáb* villámriportere leperszemlére ment Rónay Györggyhöz, a kiváló fiatal íróhoz, akinek *Elvarázsolt éjszaka* című darabja a Madách Színház harmadik újdonsága lesz. Rónay íróasztala mellett ül, a háttérben versesköteleinek, műfordításainak, regényeinek sorozata, előtte számtalan kézirat, korrektúra.

- Min dolgozik? — kérdezzük.
- Új regényem két kötetén, *Fák és gyümölcsök* a címe, karácsonyra jelenik meg.
- És ez?
- *Tanulmánykötet a modern magyar irodalomról, szintén sajtó alatt.*
- Ez pedig a darab, igaz?
- Tökéletesen. *Elvarázsolt éjszaka* a címe, a Madách Színház adja elő.

PATAKY JENŐRŐL

erről a fiatal, rokonszenves mozikedvencről kíváncsok néhány elismerő sor a tollunk alá. Mégpedig abból az alkalomból, hogy bravúros beugrásával megmentette a Magyar Művelődés Házában a szombati „Csongor és Tünde”-előadást. A hatalmas terjedelmű Csongor-szerepet két nap alatt tanulta meg s szinte próba nélkül vállalta az előadást. Hogy az előkészületi idő rövidsége ellenére

is igen forró sikere volt a népszerű „Jenci”-nek, az csak művészi rátermettségét és talentumos színészi vitalitását bizonyítja. Evvel a pár elismerő sorral gratulálunk Patáky Jenőnek elsőrangú alakításához.

(h.)

— ... Szeleczkypel.

— Igen. Szerepe szerint belép egy viharos téli éjszakán egy házba, varázsol, de reggel kiderül, hogy a varázsló kislány nem tündér, hanem unalmában megszökött csitri.

— Eszerint a darab szimbolikus mesejáték.

— Ilyesminek nevezném jobb híján. Azt szeretném kiemelni belőle, hogy az ölet értelme a derű, a mosoly, a köllészet.

— Szép program ez a mai időben. Tényleg Püünkösti köllőlekkének való darab.

— Először Püünkösti dramaturgja, Staud Géza hallotta tőlem az öletet, megtetszett neki, megíratta velem.

— Nehéz-e beleilleszkedni az új műfajba?

— Talán azt felelhetném, hogy a színpad a legveszedelmesebb és a leghálásabb műfaj. Megelenedik a színpadon a köllő lelke, képzeletvilága, valósággá s lesz, amit csak elképzelt. Talán éppen azért nem merem megírni regényben az öletet, mert féltem, hogy nem sikerül úgy megjelenítenem a gondolatokat és érzéseket, ahogyan a színpadon.

— Szóval, szorongó érzés megírni az első darabot.

— Határozottan. De csak az első részeket. Aztán szinte magával ragadja az embert a dialógusok áradata. Féltem a műfajtól, hiszen első darabom, de most már nyugodtan várom sorsomat, darabom sorsát.

Megnyugtatók. Hallottuk, hogy Szeleczky mellett Várkonyi, Hajmássy Miklós játssza a két férfi főszerepet. Mindketten vannak olyan színészek, hogy sikerre viszik a darabot, amely — Püünkösti szerint — még egy nagy előnnyel indul: sikerült, alkotás ... (b. j.)

Negyven éve rajzol karikatúrát Vanek József

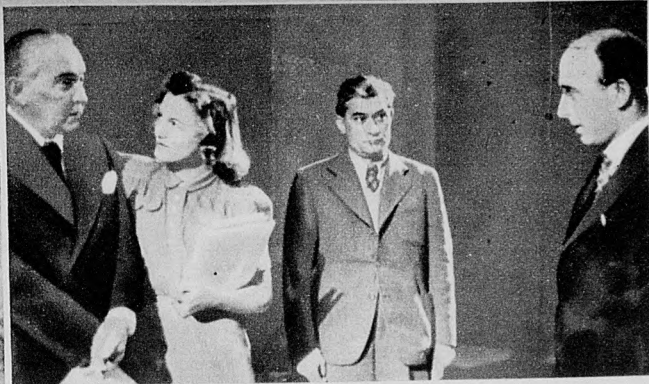
Érdekesarcú, szúrószemű ember Vanek József. Inkább komoly, mint vidám s mégis az a művésze, hogy — „vicces formában” látja és rajzolja az embereket. Királyokat, koldusokat egyaránt. Kerek negyven éve. Szinte páratlan jubileum ez, egy sikeren gazdag, munkában szinte megállás nélküli múlt. Ebből az alkalomból megkérdeztük a művészt pályafutásáról, művészetéről.

— *Tagja vagyok a Magyar Képzőművészek Országos Szövetségének* — mondja Vanek József. — *Negyven éve dolgozom s ez alatt az idő alatt valamennyi fővárosi heti és napilapnak, sőt folyóiratnak rajzoltam. Tizenöt évet utaztam külföldön. Egész Európát bejártam s közben nem egy uralkodó is megengedte, hogy karikatúrában megrajzoljam. A sümegi állami múzeum számára megvették egyik önkarikatúrámot.*

Délibáb

Németh Antal dr elutazott Németországba. Horváth János búcsúztatja (Bojár felv.)

Felvétel a „Törtetők” próbájáról: Petheő Atilla, Szörényi Éva, Maklár Zoltán és Major Tamás

A „Wirtschaft und Statistik” érdekes összeállításban ismerteti az 1940-41 színházi év németországi adatait. Eszerint Németországnak 355 színháza van kereken 300.000 hellyel, 142 szabadléri színpada 266.150 hellyel, ezenkívül pedig még 175 különféle színi intézmény áll a művészelkedvelő közönség szolgálatában, úgymint vándorszínházak, vendégszínpadok stb. Berlinben 10.000 lakosra 82 hely estik, Bajorországban 29, Szászországban 42, Kelet-Poroszországban ezzel szemben csak 11, az új Varta-lartományban pedig csupán hét. A színházak 52 százaléka állandó helyű nyilvános színház. Érdekes, hogy az egy színházra eső helyek átlagos száma 1900 óta megfogyatkozott. A játékidő szempontjából vizsgálat alá vont 338 színházi vállalkozás közül 47

százalékkal az egész éven át játszó színházak foglalják el az első helyet; ezek kereken 84 százalékban a nyilvános színházak közül kerülnek ki.

Fülöp Viola, a különő fiatal drámai színész nő a „Tévedések elkerülése” végelt a Kibédy művésznevet vette fel. Már ezen a néven vendégszerepelt nagy sikerrel Homokay Pál stagionetársulatánál a „Kétezerpengős férj” és a „Kaland” főszerepében.

Napról-napra nagy sikerrel táncol Tátrai Rózi az egyik körüti varietében. Tehetségére a filmesek is felfigyeltek és szerződtek az egyik készülő magyar film táncbetéjének előadására.

Amerikai jelentés szerint Kabos Gyula, a sok szép sikert aratott színművész meghalt.

Az Új Magyar Színházban Perényi László és Peéry Piri a „Medea”-t próbálja (Wellesz felv.)

Jurik Julest és Delly Ferenc Nagyváradon játssza a „Beeskerei menyecske”-t (Royal felv.)

Simor Erzszi Szentesen és Hódmezővásárhelyt vendégszerepelt. (Ülő sor) Szilvássy Margit, Ujlaky László, Simor Erzszi. (Álló sor) Erdőssy László, Bellák Miklós és Borszék Ferenc (V. Kun felv.)

Sángok

Merész téma. Sorsdöntő emberi problémák. Művészi feldolgozás. Izgalmas, rohanó cselekmény. Anya és leánya drámai küzdelme egy férfiert, aki meg akarja menteni a tájékozatlan férj és az asszony becsületét s emellett a romantikus lelkű leány boldogságát is. Első vonalbeli színészek mesterei játéka.

Az asszony : Mezey Mária,
a leány : Hidvéghy Valéria,
a férj : Kiss Ferenc, a fiatal
férfi : Jávor Pál

Hunnia—Takács-film

Maria
az „O
nagy k
jét é
Willy
zong
rete

Paul
ger
Kom
„O p
egyik
jele

Itt a
forra
Paul
és W
a kő
niú
a De
mut
ni

Maria Holst az „Operett” nagy keringőjét énekli Willy Forst zongorakísérete mellett

JÖN AZ „OPERETT”!

Willy Forst ragyogó, új operettfilmjét a közeljövőben meglátja a magyar közönség is. Gyönyörű Strauss-, Suppé-, Millöcker-zeneszámok hangzanak el a fordulatos események során és kltünő szereplők gárdája mutatja be a hécsi operett diadalútját

(Tobis-filmek)

Paul Hörbiger és Dora Komár az „Operett” egyik érdekes jelenetében

Itt a „Kórusforradalom”! Paul Hörbiger és Willy Forst a kórus felvonulását vezeti a Denevér bemutatója utáni banketten

Mária, Valéria, a fiatal... film

KOCKÁS FILMKRITIKÁK

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtekélyesebb filmekre lehet kapni.

B I Z S U

Marlene
Dietrich
ma is elragadó!

Marlene Dietrichről már-már azt hittük, hogy letűnt a csillaga. Hosszú szünet után most látjuk újra viszont s meglepődve állapítjuk meg, hogy érdekes szépségét teljes frissességében megőrizte és „vonalainak” sem ártott az idő. Asszonyi és színészi egyénisége, játékanak közvetlensége ma is elragadó s ezüstcsengésű bársonyos hangja még mindig langyosan simogat. A vidám és derűs alaphangú, szórakoztató, érdekes és mozgalmas, ötletesen rendezett, jó muzsikával kísért filmben egy bárekesnőt játszik, akit mindenki imád a nyugatindiai szigetek kikötőinek mulatóiban. Ő azonban megközelíthetetlen s így a férfiaknak nem marad más hátra, minthogy egymás között verekedjenek a csalódott szerelem jegyében. A kiadós verekedések kedvelőinek külön ajánlhatjuk a filmet. A szép énekesnőnek végül is egy jóvágású tengerésztiszt kerül az útjába, mire kölesönösen fellángol a szerelem, amiből azonban nem következik az, hogy a filmtörténet a megszokott, mindennapi megoldással nyer befejezést. A ritkán szereplő John Wayne igen rokonszenves tengerésztiszt s az egyik hűségesen ragaszkodó imádó szerepében Oscar Homolka tűnik ki. Mellettük egy sor kitűnő epizódszínész teszi a filmet színessé és változatossá. (K. I.)

L Á N G O K

Művészi!

Főszerepét eredetileg Bajor Gizinek szánták, később Mezey Máriára osztották ki. Ő játssza a bankigazgató feleségét, aki beleszeret Jávor Pálba, a világhírű zongoraművészebe. Hídvéghy Valéria Mezey Máriának mostoha-leánya, aki meg akarja menteni anyja becsületét, apja nyugalmát s emellett a maga boldogságát is szeretné megtalálni. Az előkelő társaságbeli asszony bensőséges szerelmet érez a művész iránt s ez a szenvedély elnyomja benne a hitvesi kötelességérzetet. A film érdeme, hogy a fölmerülő problémák művészi feldolgozásban jutnak a vásznon kifejezésre. A forgatókönyv, a rendezés és a színészek játéka egyaránt kielégítő. Mezey Mária a kényes témát meggyőzően, finoman nyújtja a közönségnek. Igazi asszony, aki férjének hűséggel, imádatjal szerelmevel tartozik s emellett vetélytársnője mostohaanyjának, Hídvéghy Valéria nehéz szerepét kifogástalanul játssza végig. Romantikus hajlamú fiatal leány, aki súlyos helyzetekbe kerül s ezekben drámai erőt tud mutatni. Anyjával való nagy jelenete emlékezetes marad mindenki előtt. Meg kell állapítani, hogy Hídvéghy Valéria szépen és gyorsan fejlődik a filmszínészi pályán. Jávor Pál férfias egyszerűségével teszi érthetővé azt a rajongást, amivel hozzá a szerelméért minden áldozatra kész asszony és a tiszta lelkű fiatal leány közeledik. Kiss Ferenc a jóhiszemű tudatlanságban élő férj, aki gazdag skálával alakítja a tragikum határait érintő szerepét. Az új irányokat kereső magyar filmgyártásnak egyik figyelemreméltó alkotása a Hunnia művészi kivitelű filmje. (—n—y)

MIRE MEGVIRRAD

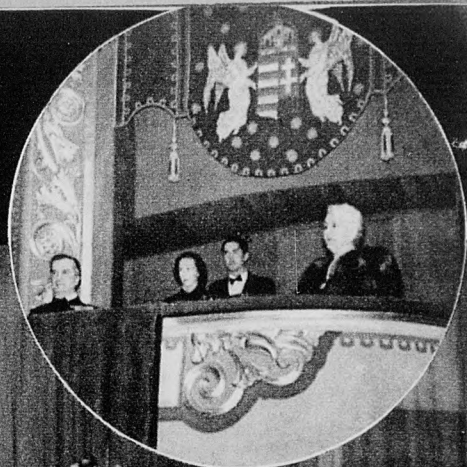
Élmény!

A külvárosi bérházban késő este gyilkosság történt: a tettes eltörleszolja ajtáját, a rendőrség körülbeszi a házat s a következő néhány óra alatt játszó dik le a cselekmény. Mire megvirrad, mindennek vége. Megsemmisül a jó sorsra érdemes emberek boldogsága. Jean Gabinnak különösen sok lehetőség ad ez a szerep, amit a robusztus erejű nagy színész alaposan kihasznál. Mintha kettős szerepet játszana. A gyilkosság után a padlásszobába bezárkózva várja a percek, amíg a rendőrség behatol. Az önmarcangolás, az összeomlás, az élellet való leszámolás komor és megdöbbentő képei ezek. Közben lejátszódik képzeletében és a vásznon is az a boldog szerelem, aminek beteljesülés helyett tragédia lett a vége, mert a tiszta lelkű, egymásnak teremtett szerelmespár közé egy betegesen életmentő kalandor eselszövése furakodik. Jean Gabin arca átváltozik, amikor a kis kifutóleányt megismeri. A felébredt szerelem jeleneiben életvidám nagy gyerekek, az örömtől ragyog a szeme, hogy azután sorsa fordultával a kétségbeesés sötétjébe boruljon. Ebben a sorsban osztozik a tisztaszínű, ártatlan szerelmes kis leány, akinek szerepében a bájos és tehetséges Jacqueline Laurent mutatkozik be. Jules Berry kalandor-figurája klasszikus alakítás. A szép, feketehajú Arletty egy könnyűűőerű, de őszinte szerelmében megjavuló artistaleányt játszik szenvedélyesen. A film élményt jelent. (—a—s)

A HÉT

A VÖRÖSKERESZT KIVÁNSÁGHANG-VERSENYE

A magyar Vöröskereszt első katonai kívánsághangversenye hatalmas sikert aratott. A Magyar Művelődés Háza zsűfőlésiig megöltö közönség élén megjelent családjával Főméltóságú Kormányzó Urunk is. (MFI felv.)

átott
pon-
er hat

Tosszú
hogy
ártott
ma is
mogat.
letesen
t, akit
zonban
thogy
kiadós
snőnek
önösen
örténet
szereplő
ragasz-
kitűnő
(K. I.)

Máriára
Pálba.
ostoha-
mellett
asszony
benne a
művészi
lezés és
meggyő-
sőséggel.
malányá-
Román-
drámai
mindenki
fejlődik
lővé azt
ony és a
nságban
szerepét.
lő alko-
n —y)

A szegedi ellenforradalmi ünnepen Uzdóczy-Zadravecz István püspök felolvassa a fogadalmi szöveget. Mellette vitéz Magasházy vezérőrnagy áll. (MFI felv.)

Schlegerberger németbirodalmi államtitkár budapesti látogatása alkalmából megkoszorúztatta a Hősök Emlékművét

orlaszolja
ődik le a
a érdemes
a szerep,
s szerepet
et, amíg a
számolás
a vásznon
e, mert a
elbetemült
or a kis
nagy gye-
tségszűrés
elmes kis
mulatkozik
tekelethajjú
nyt játszik
(— á — s)

A Testnevelési Főiskola megnyitásáról: Tárcay-Felícidesz Román, Misángyi Ottó, a főiskola igazgatója és vitéz Bély Alajos országos ifjúsági vezető. (Kovács felv.)

WMFC - Ferencváros mérkőzés egyik érdekes jelenete: Sárosi labdája megakad a hálóban. (Pohoda felv.)

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

OKTÓBER 19-től 25-ig

VASÁRNAP

október 19

BUDAPEST I.

**8.00: Fohász. Szózat. Hang-
lemezek.** 1. Brahms: I. mag-
yar tance (berlini filharmo-
nikusok, vez. Furtwängler); 2.
Gigout: Toccata (orgona: E.
Edouard Commette); 3. a) Nyári éjszaka (feldolg.: Palm-
green); b) A kis pástoriánka
(feldolg.: Vehanen, Marian
Anderson); 4. Csajkovszkij:
Humoreszk (hegedű: Erica
Morini); 5. Hej a réten, felső-
vongi ruszin népdal (ungvári
liceum és tanítóképzőintézet
énekkara, vez. Hladonik Ist-
ván); 6. Weber: Donna Diana,
menüett (gítár: Louise Wal-
ker); 7. a) Elindultam szép
hazából; b) Altalmennék én
a Tiszán; c) A gyulai kert
alatt, népdalok Bartók fel-
dolgozásában (Medgyaszay Vil-
ma); 8. Müller: Nagy szere-
lem, keringő (Géczy Barnabás
zenekara); 9. Lehár: Cigány-
szerelem, kettős (Szabó Lujza
és Szédő Miklós); 10. de Cur-
tis: Sorrentói emlék (Gigli);
11. Tolnay Klári magyar nő-
tálat énekel; a) Szénaboglya
ne gurulj; b) Egyszer egy lány
feltette magába; c) Ha el-
viszik a legényt; d) Zöld a
kukorica Katyi; 12. Csermák—
Káldy: Disznópalotás (Mag-
yari Imre cigányzenekara).

8.45: Hírek.

**10.00: Református istentiszte-
let a Kálvin-téri, templomból.**
Prédikál Szabó Imre esperes.

**11—12.10: Egyházi ének és
szentbeszéd a királyi udvari és
várplébániatemplomból.** A
szentbeszédet mise közben
Szedlay István dr. pápai ka-
marás, kalocsai teológiai tanár
mondja.

12.15: Levente-félóra. Hang-
képek a leventeintézmény fenn-
állításának huszadik évforduló-
jára rendezett ünnepélyről.
Közvetítés a Magyar Művelő-
dés Házából. A közvetítést ve-
zeti Legényei József dr. Hang-
felvétel.

12.45: Beszékart-zenekar. Vezé-
nyel Müller Károly.

1.00: „Rádiókrónika.” Elmond-
ja Papp Jenő.

**1.45: Időjelzés, hírek, vízállás-
jelentés.**

2.00: Hanglemezek. 1. Giordani:
Caro mio ben, ária (Heinrich
Schlusnus); 2. Mozart: Don
Juan — Zerlina áriája az I.
felv.-ből (Elisabeth Schumann);

3. Donizetti: Lammermoori
Lucia, kettős a II. felv.-ből
(Gigli és Ezio Pinza); 4.
Beethoven: F-dur románc (he-
gedű: Siegfried Borries); 5.
Rossini: Szevillai borbély, ária
az I. felv.-ből (Amarion Talley);
6. Verdi: Trubadur, részlet
a III. felv.-ből (Giovanini
Martinelli, a Metropolitan
opera ének- és zenekarát Setti
vezényli); 7. Paganini—Liszt:
La campanella (zongora: Pa-
derevski); 9. Schubert: Ma-
rgit a rokkánál (Germaine Mar-
tinelli); 9. Schumann: Aján-
lás, dal (Svéd Sándor); 10.
Fauré: Az est, dal (Ninon
Vallin); 11. Albeniz: Híres
spanyol szerenád (gordonka:
Gaspar Cassado); 12. Leon-
cavallo: Mattinata (Gigli); 13.
Dohnányi: Ruralla Hunga-
ria II. tétele (londoni szim-
fonikusok, vez. a szerző).

**3.00: „Két időszerű fertőző ba-
romfűbetegség.”** Sály Gyula
dr. főállatorvos előadása. A
földművelésügyi minisztérium
rádióelőadássorozata.

3.45: Szalonfűtős. Közben:

4.00: „Százéves a Petőfi-név.”
Kovalovszky Miklós dr. elő-
adása.

4.40: „A képes beszéd.” Rexa
Dezso előadása. Közművelő-
dési előadássorozat.

**5.00: Hírek magyar, szlovák és
ruszin nyelven.**

**5.20: Pertis Jenő cigányzene-
kara.**

5.50: „Óhecséi szállásokon.”
Móricz Zsigmond elbeszélése.

**6.15: Brahms: Paganini-válto-
zatok.** Zongorán előadja Anda
Géza.

**6.40: Hangképek a vasárnap
sportjáról.** A közvetítést vezeti
Pluhár István és Legényei
József dr.

**7.00: Hírek magyar, német
román nyelven.**

**7.20: A Mária Terézia I. hon-
védelmi ezred zenekara.** Vezé-
nyel Pongrácz Géza. Régi
magyar indulók és táncok.
1. Haydn: Magyar nemzeti
induló (hangszerelte Pongrácz
Géza); 2. Erkel Ferenc:
Verbunkos a „Névtelen hősök”
c. dalműből; 3. Kisfaludy
Sándor: Insurrectiós induló
1809-ből (hangszerelte Fegyed
Sándor); 4. Sztójánovits
Jenő: Bevezetés, Andalgó;
Lelkes; Toborzó; Bokázó és
Három a tánc; 5. Szuk
György: Békésmegyei induló
(hangszerelte Pongrácz Géza);
6. Vaszty Viktor feldolgozása:
a) Hajdutánc; b) Verbunkos;
c) Menyasszonytánc; d) Csür-
döngölő; 7. Bertha Sándor:
Magyar rohaminduló (hang-

szerelte Szervánszky Endre);
8. Pongrácz Géza feldolgozása:
a) Hajdutánc; b) Párnás-
tánc; c) Kanásztánc.

**8.00: Sport- és löversenyered-
mények.**

**8.15: Közvetítés a Fővárosi
Operettszínházról.** Énekes-ze-
nes részletek a „Csodatűkör”
című daljátékból. Zenéjét sze-
rezte Buday Dénes. Az össze-
kötőszöveget írta Babay Jó-
zsef. Elmondja Honthy Hanna.
Közreműködik: Barabás Sári,
Ignáth Gyula, Halmay Tibor,
Madarász László, dr. Sikolya
István, Solthay György, We-
szely Pál. A zenekart vezényli
Török Emil. Hangfelvétel.

9.10: „Szomszédok.” Hangjá-
ték egy felvonásban. Írta
Arató Béla. Rendezi Barsi
Ödön. Személyek: Ádám Mó-
zes bíró — Bödnár Jenő; özv.
Törzs Abrisné — Mészáros
Ági; Husvéth Péter — Nagy
István.

9.25: Farkas Béla zenekara
keringőket és dalokat játszik.

9.40: Hírek.

10.10: Szekesfővárosi zenekar.
Vezényel Csillery Béla. 1.
Rossini: Olasz nő Algírban,
nyitány; 2. Veress Sándor:
Szvít; 3. Csajkovszkij: Ro-
meo és Julia, nyitányfantázia.

**11.00: Hírek német, olasz, angol
és francia nyelven.**

11.25: Buttolá Ede tánczenekara
játszik.

12.00: Hírek.

KASSA

8.00—9.00: Budapest I. műsora.
9.00: Egyházi ének a kassai
Szent Erzsébet székesegyházból.
Énekel a templom énekkara,
vezényel Hemerka Ulrik. Or-
gonán Fileszak Béla.

10.00—10.15: Hanglemezek.

10.15—11.15: Evangélikus isten-
tisztélet a kassai evangélikus
templomból. Az egyházi beszé-
det Mohr Gedeon mondja.

11.15: Hírek, heti beszámoló,
műsorismertetés.

11.35—12.15: Hanglemezek.

Közben kb.

11.50: „Emlékezés Széchenyire.”
(Folyvasás.)

12.15—éjfélig 12.15: Budapest I.
műsora.

RŐVIDHULLÁMU ADÁS EGÉSZ HÉTEN:

A HATÁZ HÍVÓJELES ADÁSTOMÁ-
SON, 9.125 kilocikluson, 32.88
méteren. Középeurópai idő-
számítás szerint: éjjel 1 órá-
tól 2.20-ig és 2.30-tól 4 óráig.

Délibáb

HÉTFŐ

október 20

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrond. Hanglemezek. 1. Scergi Artúr: Magyarország, induló (József nádor 2. honvédegyaloz-ezred zenekara, vez. a szerző); 2. Magyar gyermekdalok. Összeállította Várhelvi Antal: a) All a baba, áll; b) Debrece-nbe kéne menni; c) Megy a gőzös; d) Lánc, lánc, eszter-lánc (gyermekkar); 3. Will: Ünnepi keringő (Walter Fenske zenekara); 4. Schulte-Stoppler: Német katonai induló (zenekari énekkel); 5. Zakál Dénes: En gyönyörűségem (Marczali verse, László Imre); 6. Sinding: Tavaszi zsongás (szimfonikus zenekar); 7. Bixio—Cherubini: A vágy, olasz dal (Gigli); 8. Pagano—Cherubini: Felhők, olasz dal (Giorgia Vallteri); 9. Zeller: Keringődal (Peter Anders); 10. Popy: Táncosnők (Kristály szimfonikus zenekar); 11. Raimondo: Francia tangó-dal (Tino Rossi); 12. Charlie Kunz jazzongoraegyvelege; 13. a) László Imre—Takács: Száz szál piros rózsza; b) Fráter—Csillag: Ott, ahol a Maros vize; c) Szentmiklóssy—Bankó: Li-bamáj, kacsamáj (Bura Sándor cigányzenekara); 14. Zách Győző: Felvidéki induló (Mária Terézia 1. honvédegyaloz-ezred zenekara, vez. Fige-dy Sándor).
 10.00: Hírek.
 10.20: „Szent Vendel napja.” Irta Petró Sándor. Felolvasás.
 10.45: „Amit a közúti balesetek statisztikája mond.” Irta Kis-hady Gábor dr. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszol-gálat.
 12.00: Harangszó. Fohász. Hímnusz.
 12.10: Farkas Sándor cigány-zenekara. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vizállásjelen-tés.
 1.30: Rádiózenekar. 1. Gebhardt Rio: Az infánszó születésnap-ja; 2. Sztára Sándor: Két er-délyi tánc; 3. Rust: Szerelmi játék, keringő; 4. Cerri: Ör-dög-szerenád; 5. Buesár Béla: Intermezzo; 6. Ernst Fischer: Nyári utazás.
 2.36: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Hanglemezek. 1. Liszt: h-moll szonáta (zongora: Cor-to); 2. Brahms: A csalógány (Emmy Bettendorf); 3. Du-para: La vie antérieure, dal (Panzéra); 4. Richard Strauss: Holnap, dal (Elisabeth Schu-mann); 5. Debussy: Gordon-ka-zongoraszonáta (Maréchal és Casadesus).
 4.15: Diákfelőra: „Világhíró múzeumok.” Csabai István dr előadása a firenzei Pittiről. Felolvasás.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: „Mindnyájunk gondja.” A Közellátási Szolgálat köz-leménye.
 5.35: Rendőrze-nekar. Vezényel Szöllösi Ferenc. 1. Suppé: Boccaccio, nyitány; 2. Szöl-lösi Ferenc: Magyar ábránd (hegedű: Székelyhídy Béla); 3. Popy: Balettszvit; 4. Nagypál Béla: Aranykalásos ronaszag, dal; 5. Ketelbey: Bachanália.
 6.15: „Színkritikus a színkritikáról.” Keresztury Dezső dr előadása.
 6.35: Pécsi Sebestyén orgonál. Közvetítés a Szent István bazilikából. Magyar szerzők művei. 1. Kodály Zoltán: Preludium; 2. Hindemith Pál: Szonáta. Hangfelvétel.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: Fellegi Teri énekel jazz-hármaskísérettel. 1. Parizsi dal-egyveleg; 2. Régi francia ballada: A kis dobos (Fóthy János fordítása).
 7.40: Mosolygó magyar írás. „Mihály folyamatbátétele.” Móra Ferenc elbeszélése. Fel-olvasás.

8.10 Albert Ferenc (Borsay felv.)

3.10: Operaházi zenekar. Vezé-nyel Fridl Frigyes. Közre-működik Albert Ferenc (hege-dű). 1. Weber: Euryanthe, nyitány; 2. Csajkovszkij: D-dur hegedűverseny; 3. Mozart: Német táncok; 4. Bartók: Magyar képek; 5. Liszt: Mefisztó-keringő.
 A szünetben kb.
 3.55: „Törökország.” Szitnyai Jenő előadása.
 9.40: Hírek.
 10.10: Szórakoztató hangleme-zek. 1. Rejsfeld—Marbot: Al-maim kertje, francia dal (Tino Rossi); 2. Löhr: Románé (vibrafon Herbert Hertrampf); 3. Grouya: Sanzon (Lucienne Boyer); 4. Kötscher: Falusi zenészek, polka (harmonika: Alex Joe); 5. Yradier: La paloma (Schuricke-együttes); 6. Blobner: János főherceg, jódlidál (Káte Tellheim); 7. Egyveleg Lincke műveiből (Adalbert Lutter zenekara énekegyüttessel); 8. Kiss-An-gyal Ernő: Nincsen nagyobb boldogságom (László Imre); 9. Szabó Géza: Nem faj, slow (Szabó Kálmán együttese, ének: Kazal László); 10. Majorossy Aladár: Fekete szemek, tangó (Radiola-zenekar vez. Majorossy); 11. Casiroli: Foxtrott (ének: Sorelle Les-cano, kíséri az Eiar tánc-zenekar).

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 11.30: Veress Károly cigány-zenekara muzsikál.
 12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. mű-sora.
 11.05: „Szegedi művészvilág.” Dr. Vasváry Rezsőné előadása.
 11.26: Hanglemezek. Operett-részletek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—5.35: Budapest I. műsora.
 5.35: Hanglemezek.
 5.50: „Új honfoglalás Karjalá-ban.” Mányoki Vilma előadása.
 6.10: A Kassai Szalonzenekar műsora: 1. Rust: Szerencsétlen Péter — nyitány; 2. Kockert: Báli emlékek; 3. Roland: Zenei névjegyek — egyveleg; 4. Ki-gyósi Árpád: Diszes keringő; 5. Siede: Füttydal — inter-mezzo; 6. Hemerka Ulrik: Gyer-mektánc; 7. Mory János: Spa-nyol szerenád.
 7.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

A MODERN magyar festészet egyik ki-magasló jelentőségű tagja Bernáth Aurél, akivel Kampis Antal dr fog be-szélgetést folytatni szombaton a rádió mikrofónja előtt. Ezek a beszélgetések feltűnően nagy érdeklődésre tarthatnak számot a rádió hallgatóságánál. Saj-nos, rádión keresztül a festők alkotásait,

a képek színeit, vonalait csak a tele-víziós adók tudnák közvetíteni. De így is megismerkedhetünk egy-egy kiváló élő művész egyéniségével, terveivel, munkájával. Ezek a beszélgetések fel-keltik a közönség érdeklődését a képző-művészet problémáit iránt és ez minden-képpen hasznos dolog.

Déliab

BUDAPEST I.

- 6.40:** Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek, Közlemények, Étrend, Hanglemezek. 1. Fügedy Sándor: Magyar páncélosok induló (Mária Terézia 1. honvégyalozzred zenekara, vez. Pongrácz Géza); 2. a) Horthy Miklós azt írta a levélbe; b) Hull az eső erdei virágra; c) Százados úr felül a lovára, katonanóták (Ludovika Akadémia énekara); 3. Johann Strauss: Gondzódó, keringő (Ultrafon-zenekar); 4. D'Elia: Győztes seregek, induló (olasz pénzügyőrzenekar, vez. a szerző); 5. Kádas György: Fehér selyem, csipkészlélű drága kieselendő (László Imre); 6. a) Kertem alatt; b) Részeg vagyok rózsám; c) Gémdaru, csárdások (Magyar Imre cigányzenekara); 7. Frantzen: Félre a gonddal, dalkeringő (Erwin Hartung); 8. Egyveleg Walt Disney rajzfilmjeiből (New Mayfair zenekar); 9. Pasodoble (ének: Pilar Arcos); 10. Ricci-Caponi: Java dell'amore, dal (Franco Lary és énekegyüttese); 11. Calegari: Közzene (szimfonikus zenekar); 12. Melichar-Baumann: Filmdal (Erna Sack); 13. Buday Dénes: Solo tu nel cuore, tangódal (Carlo Buti); 14. Zsaskovszky Ferenc-Friesay Richárd: Járjatok be minden földet, induló (Mária Terézia 1. honvégyalozzred zenekara, vez. Friesay Richárd).
10.00: Hírek.
10.20: „Élet Holland-Kelet-Indiában.” Felolvasás.
10.45: „Divattudósítás.” Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10: A József nádor 2. honvégyalozzred zenekara. Vezényel Seregi Artúr: 1. Balfe: Cigányhó, nyitány; 2. Ziehrer: Tessék beszélni, keringő; 3. Náray-Farkas: Magyar hangulatkép; 4. Seregi Artúr: Húzd rá cigány, magyar népdalegyveleg. Közben:
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30: Hluczyk László szalonzenekeara. 1. Robrecht: Kerin-gőegyveleg; 2. Fehér István: Budapesti emlék, dal; 3. Micheli: Spanyol szerenád; 4.

Fries Károly: Hyeenek a férfiak, keringő; 5. Riedel: Keleti képek; 6. Zakál Dénes: Északi népdal; 7. Komáromi: Galopp; 8. Lincke-egyveleg.

- 2.30:** Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyambírek, piaci és élelmiszerárak.
3.20: Sándor János hegedű zongorakísérettel. 1. Elgar: La capricieuse; 2. Veesev: Valse triste; 3. Sarasate: Jota navarra; 4. Hubay: Hullámzó Balaton, csárdajelenet.
3.40: „Mit főzzünk?” Házi-asszonyok beszélgetnek.
3.55: Csóka Béla, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 1. Kern-Molnár feldolgozása: a) Tinódi Lantos Sebestyén: Egri históriának; b) Amott kerekedik (Káldy gyűjtése); c) Ej, haj gyöngyvirág (Káldy gyűjtése); d) Nagymajtényi síkon; 2. Kodály: Hej a mohi hegy borának; 3. Polgár Tibor: Közéltél tél (Berzsenyi verse); 4. Katonánóta a 19. századból (Kern-Molnár feldolgoz.); 5. Lányi Viktor: Szülőföldemen (Petőfi verse); 6. Kacsóh Pongrácz: Késő őszyan.

- 4.15:** Gyermekdelután. „Az új hegedű.” Hangjáték dalokkal és zenével. Írta és zenéjét szerezte Kerekes Anna. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: „Az ihletett Széchenyi.” Bóka László dr előadása.
5.40: Hevesi Aladár hárfázik.
5.40: Aria és változatok; 2. Hasselmans: Hangverseny-keringő; 3. Schuecker: Mazurka.
6.00: „A félszázados Berum Novarum.” Lacza István dr előadása

László Tibor

8.50

6.25: Johann Strauss-keringők hanglemezről. 1. Tavasz hangok (bosztoni szimfonikusok, vez. Kuszevickij); 2. Bécsi vér (bosztoni szimfonikusok, vez. Kuszevickij); 3. Kék Duna (filadelfiai zenekar, vez. Stokowski).

6.40: Helyszíni közvetítés.
7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Liszt-hangverseny, közletése 130. évfordulóján. Közreműködik a rádiózenekar Dohányi Ernő vezényletével és Dániel Ernő (zongora). 1. Les preludes, szimfonikus költemény; 2. Esz-dur zongoraverseny; 3. II. rapszódia.

8.10: „Forró mezők.” Versek és próza az Alföldről. Összeállította Jubász Géza. Közreműködnek Tasnády Ilona és Abonyi Géza, a Nemzeti Színház tagjai.

8.50: „Lehár Ferenc vezényel.” Közreműködnek Tamás Honka és Udvary Tibor, az Operaház tagjai és a Székesfevárosi Zenekar. Hangfelvétel.

- 9.40:** Hírek.
10.10: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Mindszenty Tibor énekel.
11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
12.00: Hírek.

KASSA

- 6.40—11.00:** Budapest I. műsora.
11.05: „A nagy parlagért.” Somosváry Károly előadása.
11.30: Thomas: Mignon — nyitány (berlini állami opera zenekara). Hanglez.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—5.15: Budapest I. műsora.
5.15: „Mozart történetek.” A. Balogh Pál előadása. Utána hanglemezek.
5.55: „Felvidéki honvédezek regén és ma.” Nagy Ottó előadása.
6.10: A 21-ik honvéd gyalozzred zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal. 1. Thomas: Raymond — nyitány; 2. Gungl: Amorettek tánc — keringő; 3. Kacsóh Pongrácz: János vitéz — egyveleg; 4. Travnyik János: Hajnal körmagyar; 5. Schemmelné: Virággik az orgona — egyveleg; 6. Nováček: Castaldo — induló.
7.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

MOZART halálának százötvenedik évfordulóját Mozart alkotásainak sorozatos bemutatásával ünnepli rádiónk is. A különböző hangversenyek közül igen érdekes lesz az a közvetítés, amelyet a

németbirodalmi rádió Párizsból fog közvetíteni. A közvetítésre október 27-én kerül sor a francia főváros egyik legnagyobb hangversenyterméből, a Salle Pleyel-ből.

Delibáb

SZERDA

október 22

BUDAPEST I.

6.30: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek, Közlemények, Etrérend, Hanglemezek. 1. Karel Pál: Jönnék a folyamörök, induló (folyamörök zenekara, vez. ifj. Fricsey Richard); 2. Di Leo: Szerelmi sóhajok, keringő (Pasquale Acito zenekara); 3. a) Kalmár Tibor: Szeretelm a...; b) Fehér: Az én babám dunántúli (Magyar Irre cigányzenekara); 4. Niel: Erika-induló (Hermes Niel zenekara és a Heyn énekegyüttes); 5. Mexikói spanyol dal (Pilar Arcos és Carlos Mejía); 6. Zamecsnik: Régisímboltban (Zamecsnik zenekara); 7. Schubert: a) A csalóány; b) A szerelmes, dalok (Elisabeth Schumann); 8. Lehár: Frasquita, dal (Georges Thill); 9. Gastaldon: Tiltott dallam (orgona: Marcel Palotti); 10. Johann Strauss: Egy éj Velenceben, dal (Marcel Witt-risch); 11. Gallo: A kakas és a tyúk, polka (Gallo harmónikazenekar); 12. Bixio—Cherubini: Madonna Fiorentina, keringő (Emília Veldes); 13. Ats Tivadar: Megszólt a toronyóra (Bésey verse, Kalmár Pál); 14. Fiala János: Magyar induló (Rendőrzeneke, vez. Szöllösi Ferenc).
 10.00: Hírek.
 10.20: „A háziipar és a család jöfete.” Vas Olga dr. előadása.
 10.45: „Fák szerepe a természetben.” Irta Egyedi Béla. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
 12.10: Hanglemezek. 1. Elgar: Hangverseny-nyitány (B. B. C. zenekar, vez. Elgar); 2. Ríco—Anglada: Szabadság, himnusz (Fleta); 3. Cassado: Üdvözet (gordonka: Pablo Casals); 4. Wagner: Almok, dal (Frida Leider); 5. Berlioz: Hamlet gyászinduló (londoni filharmonikusok, vez. Hamiltou Hart); 6. Brahms: Üzenet (Heinrich Schlusnus); 7. Poulenc: Gítárdal (Yvonne Printemps); 8. Bachmaninov: Szerenád (zongora: a szerző); 9. Tosti: Ideálok,

dal (Jussi Björling); 10. Wohlgemuth: Szép az ifúság, dal (dípszei férfiak, vez. a szerző); 11. Granados: Spanyol tánc (New Light szimfonikus zenekar, vez. Goossens). Közben 12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Korényi Aladár cigányzenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: „Árfolyámhírek, piaci és élelmiszerárak.

3.20: Országos Postászenekar. Vezényel Fördög János. 1. Lehár: Cigányszerelem, nyitány; 2. Johann Strauss: Denévér, egyveleg; 3. Rosner: Spanyol rapszódia; 4. Brahms: V. és VI. magyar tánc; 5. Kemény: Schönbrunni orgonák, egyveleg.
 4.15: „Székely határőrök barca.” Dr. Radvay István őrnagy előadása.

4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: „A fülemile.” Arany János költeményét elmondja Bodnár Jenő. Kísérezenejét szerelte és a rádió szalózenekarárt vezényli Polgár Tibor. Hangfelvétel.

5.30: „Régi magyar saltó-fülek.” Schöpflin Aladár előadása.

5.45: Vácsay Ernő jazz-zongoraszámai.

6.00: „A munka megmarad.” Thury Zsuzsa elbeszélése.

6.20: Honvédműsor.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Külügyi negyedóra.

7.35: Az Operaház október 14-i előadásának közvetítése a Magyar Művelődés Házából.

Szilvassy Margit

7.35

NAGYSZERŰEN sikerült a rádió első katonai kívánsághangversenye. Jobbnál jobb számok kerültek műsorra és az ösz-szekötő szöveg is szellemes volt, kitűnően mulattatta a közönséget. Nem is tudjuk, hogy kit dícsérjünk meg külön a tehetséges szereplők közül. Méltogúnkra azonban okvetlenül felteszünk két nevet. Az egyik a kis Vöröss Sári, aki egyike lett a legkitűnőbb magyar-

nóta-énekesnőknek. Tüneményes tapsot kapott pattogó, hangulatos nótáért a közönségtől. A mérleg másik serpenyőjében Röck Marika lebeg. A németek, ügylátszik, elkényeztették molettet változott kedvencünket, mert olyan hamisan énekelt, hogy szétszegett a mikrofon is. Ennek ellenére ő is vastapsot kapott. Reméljük, a legközelebbi kívánsághangversenyen jobban sikerül szereplése.

Hangfelvétel. „Tosca.” Melodráma három felvonásban. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán írták Illica I. és Giacosa G. Fordította Várady S. Zenéjét szerelte Puccini. Az előadást vezényli Rubányi Vilmos. Rendezte Nádasdy Kálmán. Személyek: Tosca Floria — Szilvassy Margit; Cavara-dossi Mario — Laczó István; Bátor Scarpia — Losonezy György; Angelotti Caesare — Horváth Imre; A sekrestyés — Komáromy Pál; Spoletta — Szügyi Kálmán; Sciaronne — Lakatos Sándor; Futár — Mally Győző; Pásztorfiú — Kovács Jolán; Vizsgálóbíró — Kőváry Richard; Államügyész — Kompolthy Kálmán; Irnok — Ney Hugó; Börtönőr — Mally Győző; Tiszt — Jászai András.

9.40: Hírek, Iversenyeredmények.

10.10: Rádiózenekar. Vezényel Bertha István. Közreműködnek a Ságody-fivérek (xilofón). 1. Rust: Kolibri; 2. Sommerfeld: Mazurka (Ságody); 3. Bachmann: Spanyol szerenád és tánc; 4. Huszka: Csik-esicsóban (Ságody); 5. Paksy József: Székely hangulat; 6. Polgár Tibor: Megy a gőzös; 7. Zakál Dénes: Szöke kislány (Ságody); 8. Künneke: Blues; 9. Elliot Smith: A mokus (Ságody); 10. Ponchielli: Órák tánc (Gicoconda).

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Őszi séta Bákoczi szülőhelyén.” Nyárádi János előadása.

11.20: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—5.15: Budapest I. műsora.

5.15: „Francia festő utazása Magyarországon.” Csapláros István dr. előadása.

5.40: „A Bákócziak templomában.” Közvetítés a Premontrei Rend kassai templomából. Közreműködik Szabó Adorján, premontréi kanonok. Beszél Schalk-haz Lipót.

6.20—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

október 23

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemek. 1. Dezsőfy György: Legényvirtus, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozzred zenekara, vez. Figedy Sándor); 2. a) Kiesi még a mi lányunk; b) Zöld a kukorica; c) Elment a rózsám Amerikába, esárdások (ifj. Berkes Béla cigányzenekara); 3. Robrecht: Keringőgyveleg (Béres Alfréd zenekara); 4. Castadena—Forns: Spanyol dal (Fleta); 5. Grever: Titi-tin, keringő (Rosita Ser-rano); 6. Dvorzák Indján dal (gordonka; Gaspar Cas-sado); 7. Lorgmann: Légy a királynóm, filmdal (Franco Lary); 8. Kapplusch: Zuhatag, bravurfox (Hans Bund tánczenekara); 9. Pistoia: Tangó-dal (Enzo de Muro Lomanto); 10. Voelker: Vadászat a Fekete erdőben (szalónezenkar); 11. Kreuder: Ich spür in mir, keringődal (Greta Keller); 12. Cirenei: Hűség, induló (olasz katonazenekar, vez. a szerző); 13. Szentirmay: a) Nem szól a tilinköm; b) Csak egy kislány (Varga Imre); 14. Vitéz Náray Antal: A 17. honvédegyalozzred indulója (Má-ria Terézia 1. honvédegyaloz-zred zenekara, vez. Pongrácz Géza).
10.00: Hírek.
10.20: 1. „A tehetség.” 2. „A halott vitába száll.” Pakots József elbeszélései. Felolvasás.
10.45: „Külföldi híradó.” Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízfélzészol-gálat.
12.00: Harangszó. Fohász. Him-nusz.
12.10: A Mária Terézia 1. honvédegyalozzred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Pongrácz Géza: Visszatérés, induló; 2. Lehár: Pesti nők, nyitány; 3. Robrecht: III. keringőábránd; 4. Kálmán Imre: Dal és esárdás a „Marica grófnő” c. operettből; 5. Friesay Richárd: Régi dalok, szép idők, magyar ábránd; 6. Jo-hann Strauss: Tere-tere, ti-pegő; 7. Blankenburg: Német indulógyveleg. Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Helmemann Sándor tánczenekara.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Árfolyámhírek, piaci és élelmiszerárak.

3.20: Szórakoztató zene hangfelvételtől. Előadja a rádió szalónezenekara Bertha István vezényletével.
4.15: Ruszín hallgatónak. „A repülőgép, a modern háború legfontosabb fegyvere.” Nisz-kács Mihály előadása; 2. Eugén Stepat ruszín népdalokat ját-szik harmonikán.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.
5.15: Táncelemek.
5.40: „Növényegészségügyi idő-szerű tanácsadó.” Urbányi Jenő dr kísérletügyi főadjunktus előadása. A földművelésügyi mi-nisztérium rádióelőadássoro-zata.
6.10: Horváthné Weörös Júlia zongorázik.
6.35: „A fáraó átká.” Ráth-Végh István előadása.
7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20: Matolcsy Margit és Loutay-Rajner László magyar nótákat énekel, kísér ifj. Gáspár Lajos cigányzenekara. Matolcsy szá-mai: Radies Béla: Megállok a keresztúttnál; Balázs Árpád: Édesanyám sírját (Baronyi verse); Ezt a kerek erdőt járom én, népdal; Murgács Kálmán: Gyűlnek a levelek (Szaucsek verse); Sölyom-madár, népdal; Dankó Pista: Három sósperec (Sas Ede verse). Loutay-Rajner számai: Balázs Árpád: Valakinek muzsikálnak (Antal Iván verse); Morvay Károly: Vándorfelhők fenn az égen (Szigeti verse); Bitzó János: Tudod rózsám; Huszka: Darumadár fenn az égen (Martos verse); Fülöp Lajos: „Az én boldog hű szívemet (Gyagyovszky verse); Akom Lajos: Gyalog mentem a szegedi vásárba (Kubiesek Gyula verse).
8.00: „Oedipus király.” Tra-gédia. Irta Sophokles. Fordít-totta Babits Mihály. Rádió-

színpadra alkalmazta Révay József dr. Rendező Csanády György. Személyek: Oedipus — Timár József; Pap — Forgách Antal dr.; Pásztor — Rajzei Lajos; Hirmondó — Both Béla; Jokaste — Peéry Piri; Kreon — Kovács Károly; Tiresias — Bárdi Ödön; Glykon — Lengyel Vilmos; Gorgias — Gonda József; Aspasia — Szende Mária; Hipparete — Albán Anna; Laches — Kovács Imre; Myrtis — Hernády Gizi; Sophillos — Kishonti József; Xantippe — Baesányi Paula; Kórusvezető — Abonyi Tiva-dar.
9.40: Hírek.
10.15: Temesvári Rácz József cigányzenekara muzsikál. Sovinszky László szalóneze-nekara játszik, Giuseppe Moretti énekel.
11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
11.30: Híres szalónezenekarok hanglemzei. 1. De Michelli: Csókszerenád (Adalbert Lutter zenekara); 2. Silésu: Egy kis szerelem (Ilja Ljvsakov zene-kara); 3. Kick—Schmidt: Szerelmi dal, szerenád (Walter Fenske zenekara); 4. Busch: Virágok a szélben (Hans Busch zenekara); 5. Grothe: Bar-carola (Hans Busch zenekara); 6. Rixner: Hopszása, gyors-polka (Géczy Barnabás zene-kara); 7. Igelhoff: Zszusu, keringő (Géczy Barnabás zene-kara); 8. Borgmann: Éjjeli tangó (Géczy Barnabás zene-kara); 9. Siegel: A derülő, fox (Géczy Barnabás zenekara).
12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.
11.05: Szlovák hallgatónak: „A felvidéki városok erődítme-nyei a középkorban.” Hav-rillay Tibor előadása.
11.20: Hanglemek. Magyar nóták.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—6.10: Budapest I. műsora.
6.10: „A fakóleány és a pei-legény.” Hangjáték. Petőfi Sándor elbeszélése nyomán írta: Szirmay Endre és Kasza Gyula. Rendező: Darkó István. Szemé-lyek: Zsófia — F. Bodroghy Lina; János — Seress Gyula; Julcsa — Isépy Natalia; Sári — Hornyák Margit; I. legény — Belányi László; II. legény — Bedó János; Marci — Pechár László; I. gyerek — Losonc Tibor; II. gyerek — Darkó Mária.
6.50: Hanglemek.
7.00—éjjel 12.15: Budapest I. mű-sora.

Peéry Piri

8.00

A MAGYAR SZÜRET ünnepi napjai-ról ötletes, színes kis összeállítást írt Babay József. A régi, híres szüreti mu-latságok ezernyi tréfája, adomázó jó-kedve, vidám hangulata elevenedik meg

ebben az előadásban, melyet e hó 26-án közvetít a rádió. Az esten közreműködik Nagy Izabella és Báthly-Badies Gyula. Kísér Farkas Béla és cigányzenekara.

Déliabál

PÉNTEK

október 24

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
- 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 1. Turry Peregrin—Sik Sándor: Fiúk fel a fejfel, cserkészinduló (Bolyai-gimnázium énekkara és a 3. számú Regnum Marianum cserkészcsapat fúvószenekara, vez. Keil Ernő); 2. Daloló honvédek: a) Lassan koosis; b) De szeretnék hajnalcsillag lenni (MÁV Magyar-ság férfikara, vez. Rajter Lajos); 3. Jussenhoven: Búza-virág, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 4. Buder: Német katonadal (zenekar és énekar); 5. Olasz dalok (Tito Schipa); 6. Johann Strauss: Deneyér, csárdás (Szabó Lujza); 7. Chopin: a) Gesz-dur és Desz-dur keringő (zongora: Arthur de Greef); 8. di Capua—Castrix: Maria, Mari, napolyi dal (Giuseppe Lugo); 9. Herbert: Babák meseországban, játékok indulója (Victor koncertzenekar); 10. Lincke: Keringő az „Indra birodalmában” c. operettből (ének: Karl Schmitt-Walter); 11. Inno-cenzi—Rivi: Rosita, tangódal (Emilia Veldes); 12. a) Cigány Panna az a hied; b) Lesz még cigánylakodalom (Pertis Pali cigányzenekara); 13. a) Alacsony ház, füstös kémény; b) Az olyan legényért (Orbán Sándor); 14. Pécsi József: Pandurok, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalgezdred zenekara, vez. Pongrácz Géza).
- 10.00: Hírek.
- 10.20: Ruszín ballgatónak. „A helyes táplálkozás.” Irta dr. Román Istvánné. Felolvasás.
- 10.45: „Szemünk és a esőkken-tett világítás.” Dr. Csapodyné Mőesy Márta előadása.
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszol-gálat.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
- 12.10: Weidinger Ede szalón-zenekara. 1. Weninger: Espagnola nyitány; 2. Wissmüller Mihály: Magyar szvit; 3. Má-té István: Méhek tánca; 4. Delibes: A forrás szvit; 5. Perényi Géza: Tavaszí keringő; 6. Gade: Tangószere-nád; 7. Kötscher: Vadrózsa, keringő. Közben
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30: A légierők fúvószeneka-

- ra. Vezényel Doroszlai Károly.
- 2.30: Hírek.
- 2.45: Műsorismertetés.
- 3.00: Arfolyambírek, piaci és élelmiszerárak.
- 3.20: Máthé Jolán, az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri dr. Rieger Tibor. 1. Stradella: Irgalmazz Istenem; 2. Gluck: Orfeusz, ária; 3. Brahms: a) Temetőben; b) A kovács; 4. Schumann: Erdei falálkozás; 5. Rieger Tibor: a) Falu végén; b) Érik a gabona.
- 3.40: „Mit főzzünk?” Házi-asszonyok beszélgetnek.
- 3.55: Ifj. Banda Ede gondonkáz-i zongorakísérettel. 1. Eccles: g-moll szonata; 2. Kerpely: Alom; 3. Bazelaire: Cache-cache; 4. Polgár Tibor: Esti dal; 5. Cassado: Requiebro.
- 4.15: Diákfelőra. „A villamos-aram felfedezője.” Dallos László előadása Voltáról.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.
- 5.15: Rádiózenekar. 1. Eise-mann: Miss Amerika, elő-játék; 2. Fridl Frigyes: Tá-bortüznél; 3. Szántó Jenő: Spanyol szerenád; 4. Wald-teufel: Estudiantina, keringő; 5. Gounod: Tavaszí dal; 6. Fehér István: Mazurka; 8. Farkas Ferenc: Tarantella; 8. Grothe—Rixner: Filmdal-egyveleg. Közben
- 5.40: Sportközlemények.
- 6.15: Szép magyar novella. „A kolléga.” Irta Tolnai Lajos. Felolvasás.
- 6.35: Holéczy Ákos jazz-együt-tese.
- 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
- 7.20: Tasnády László dr. magyar nőtlakat zongorázik.
- 7.40: Az Operaház előadásának ismertetése.
- 7.45: Az Operaház október 23-i előadásának közvetítése hangfelvételtől. „Daphne.”

Sárdy János

7.45

- Zenedráma egy felvonásban. Szövegét írta Gregor József. Zenéjét szerezte Richard Strauss. Fordította Innocent-Vince Ernő. Az előadást ve-zényli Berg Ottó. Rendezte Rékai András. Személyek: Peneios — Koréh Endre; Gaea — Basilides Mária; Daphne — Tamás Ilonka; Leukippos — Sárdy János; Apollo — Halmos János; Első, második, harmadik, ne-gyedik pásztor — Maleczky Oszkár, Nagypál László, Mally Győző, Rissay Pál; Első és második szolgáltató — Horányi Karola és Kováts Jolán.
- 9.25: Pertis Pali és cigányzene-kara keringőket és dalokat játszik.
- 9.40: Hírek.
- 10.10: Szórakoztató hangleme-zek. 1. Monckton: Az ár-kádiniai, egyveleg (gárda-zenekar, vez. Windram); 2. Kossovits: Szerenád (Lavotta átirata, Bertha István zene-kara); 3. Langer: Nagyanyó (orgona: Adolf Wolff); 4. Pedrollo: Mascherata (Dino Olivieri zenekara); 5. Sali: Polka (piszton: Foveau); 6. Heykens: Szerenád (Géczy Barnabás zenekara); 7. a) Dankó Pista: Nagy Bercesényi Miklós; b) Kuruc dalok: Te vagy a legény Tyukodi pajtás; c) Csinom Palkó (Farkas Jenő cigányzenekara klarinetszóló-val); 8. Mario—Philipp: Hó-dolati keringő (Roland Philipp szalózenekara); 9. Kishi: Vászár egy japán városban (berlini filharmonikusok, vez. a szerző); 10. Gruber: Bécsi dal (begedül: Huppertz, orgo-na: Marcel Palotí); 11. Caphat: Bravourfox (Hans Bund tánczenekara).
- 11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 11.25: Pertis Pali cigányzene-kara muzikál.
- 12.00: Hírek.

KASSA

- 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
- 11.05: „Ott, ahol a Dnyeszter vize züg...” Lauschmann Ottó előadása.
- 11.25: Hanglemezek.
- 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
- 12.00—3.20: Budapest I. műsora.
- 3.20: Táncelemek.
- 3.50: „Estek, az éjszaka hirnökei...” Koblenz József elő-adása költeményekkel.
- 4.26: Hornyák Margit énekel, zongorán kíséri Szirmay Mária.
- 6.45—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

REJTÉLYES légköri zavarok rontják el a rádióhallgató élvezetét az utóbbi napokban. Több panaszos levél keserg, hogy egy-egy percre beront a készülékbe egy rekedt, zúgó, morgó, recesgő hang, amely teljesen lehetetlenné teszi a vételt. A zaj nem tart sokáig és ez a sze-

reense. Miután ma már minden légköri zavar okát pontosan ki lehet kutatni, azt ajánljuk olvasóinknak, hogy az ilyen észleléseiket azonnal juttassák el a rádió hibabejelentő osztályához. Reméljük, a rádió segíteni tud a bajokon.

Delibán

SZOMBAT

október 25

HUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. Kraul Antal: Bakanóták, induló (Mária Terézia 1. honvédfalozegrezd zenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. Járóssy Jenő: a) volt az rosszabbul is (Agyagfalvi Hegyi István verse); b) A puli (Áts Evelyn verse, Mindszenti István); 3. Gounod: Faust, keringő (berlini filharmonikusok, vez. Schmidt-Isserdtadt); 4. Bianco—Cram: Olasz dal (Carlo Moreno); 5. Rusconi—Marolla: Cassetta sperduta, slowdal (Myriam Ferretti); 6. Ó, hogyan lehet, dal (Comedian Harmonist énekegyüttes); 7. Kötscher: Kedélyes pajtások, polka-interpretáció (vidám falusi zenekar); 8. Müller: Operettkettős (Erna Berger és Peter Anders); 9. Innocenzi—Stazonelli: Indulódal (Franco Capaldo); 10. Lanner: A kérők, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 11. Giuliani—Ramo: Oltremare, slowdal (Enzo Aita); 12. Bormioli: Cordova (jazzzenekarokettős: Bormioli és Sempirini); 13. Bura Károly: a) Nem kell nekem; b) Dombon van egy ház; c) Jogászesárdás (Bura Károly cigányzenekara); 14. Ruzsánci Nándor: Bartóffy-induló (Mária Terézia 1. honvédfalozegrezd zenekara, vez. Pongrácz Géza).
10.00: Hírek.
10.20: „Bácskai népszokások.” Irta Zsoldos Benő. Felolvasás.
10.45: „Mit nézzünk meg?” A bronzkori urnametekézeseket a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Gallus Sándor dr. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Haraugszó. Fohász. Himnusz.
12.10: A Melles Béla-zenekar. Vezényel Vinezó Ottó. 1. Flotow: Alessandro Stradella, nyitány; 2. Johann Strauss: Cigánybáró, egyveleg; 3. Lehár: Hercegnéasszony, egyveleg; 4. Waidteufel: Ószi hangulat, keringő; 5. Taschner Antalné: Görgey-induló, Közben.
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30: Hanglemek. 1. Humperdinck: Jancsi és Juliska, operarészlet (Anni Frind, Else Ruzicska-Schmidt, Eugén

- Fuchs); 2. Bizet: Carmen, virágária (Caruso); 3. Puccini: Bohémélet — Mimi búcsúja (Maria Camiglia); 4. Verdi: Trubadur, harmas a III. felv.-ből (Minghini-Cattaneo, Trenta és Masini); 5. Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok — az inasok tánca, részlet a III. felv.-ből (berlini állami opera zenekara, vez. Ludwig); 6. Grieg: Peer Gynt — Solvejg dala (Marilliet); 7. Schumann: Esti dal (gordonka: Pablo Casals); 8. Weingartner: Szerelmi ünnep (ének: Karl Schmitt-Walter); 9. Chapi: A rab dala (Galli-Curci); 10. Ravel: Alborada del gracioso (zongora: Carlo Zecchi); 11. Borongós alkony, japán esti dal (ének pengetős kísérettel); 12. Stollberg: Borus az ég, német ballada (Noiret Irén); 13. Csajkovszkij: Olasz capriccio (berlini filharmonikusok, vez. Schuricht).
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
3.20: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.
4.10: Ifjúsági rádió. „Őszi tájnak hervadása.” Gyermekművészdélután. Egybeállította és vezeti Kilián Zoltán, Urhán Mária dalaival.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: Kiss Ferenc hegedű-gítár-nagybőgő harmasa. 1. Seeder: Vonat-fantázia; 2. Vonuti: Black and blue bottom; 3. Ilmiezky László: Havási keringő; 4. Venuti: Pretty trix.
5.30: Rádióposta.
6.00: Veress Endre Liszt- és Kodály-dalokat énekel zongorakísérettel. 1. Liszt: a) A thulei király (Molnár Imre fordítása); b) Jókévd vagy bánat; c) Szerelmi mámor (Veress Endre ford.); d) Ma-

Timár József

8.40

gános fenyő (Kereszty István fordítása); e) Vedd sugárát a napnak (Molnár Imre ford.); 2. Kodály: Megkésétt melódiák ciklusából: a) Magánosság (Berzsenyi verse); b) Levéltörödek barátnémhoz (Berzsenyi verse); c) Búsán esőróg a lomb (Kölesey verse); 3. Kodály: Várj meg madaram (17. sz. költő verse).

6.30: „Hogyan készül?” Kamppis Antal dr. beszélget a mai festészetről Bernáth Auréllal.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „Innen-onnan.” Hangfelvétel.

7.50: „Sláger lesz-e?” Közreműködik Kelly Anna, Szűts Stefánia, Kazal Tászló és Weygand Tibor, a rádiózenekar Polgár Tibor vezényletével.

8.40: József Attila verselből előad Timár József.

9.00: „Egy nótá viszontagságai.” Hangjáték. Irta Köpeczi-Boócz Lajos és Kiszely Gyula. Rendező Balogh Imre, Szabó Miklós, az Operaház tagjai, Rácz Vali, Horty Lajos és Oláh Kálmán cigányzenekara.

9.40: Hírek.

10.10: Mindenből egy keveset. Közreműködik a Rajkó-zenekar, Sthymmel Miklós tánczenekara és Manuel de Bianco (ének.)

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Szanzónok hanglemezről.

1. Delettire—Grouya: Miért álmodjunk (Lucienne Boyer);

2. Young—Keller—Beckmann: Szerelmi dal (Greta Keller);

3. Scotto: Dal egy barna lányhoz (Tino Rossi);

4. Delettire—Emer—Bagle: Mondj, hogy szeretsz (Rosita Serrano);

5. Kleine: Péterke (Mimi Thoma);

6. Nenneve: Melankólikus dal (Jean Sablon);

7. Benatzky: Dal az „Uj élet felé” c. filmből (Zarah Leander);

8. de Fries Károly: Mikor a nő, egy szerető-kís feleség (Mezey Mária);

9. László Imre: A bohóc dala (Seress Rezső verse, László Imre);

10. Polgár Tibor: Halálos tavasz (Nagykovácsi Ilona).

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Szlovákok Amerikában.” Dr. Heigl László előadása.

11.25: Hanglemek. Magyar nóták.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

TELJES ERŐVEL folyik a munka a rádió hanglezestudióiban, ahol gyors egymásutánban veszik lemezekre a legnépszerűbb magyar énekesnők, énekesek és zenekarok műsorát. Akik néhány elkészült lemezt hallottak, azok vala-

mennyien csak üdvözölhetik a rádiót ezért a hiánytöltő munkáért. A felvételek nagyszerűen sikerültek, a technikai kidolgozás kitűnő. A közönségnek sok öröme lesz az új magyar hanglemezekben.

Vágy

IRTA: MAREK ANTAL

Lajoska húszesztendő csenevész legényke volt. Vidéki városból került Budapestre a Duna mellől. A kisváros sötét, árnyas korzója helyett mesebeli világítás kápráztatta a szemét. Vidéki nők helyett igazi nagyvilági nőket látott, akik mögött kábító illat úszott amikor elmentek mellette.

Az édesanyja közel egy emberöltő óta zongorát tanított a kisvárosban. Ameddig tudta, tanította a Chovánit, aztán szel- nek eresztette a növendékeit. Így az ifjúság csak bizonyos határig jutott el a zongora tanulásában, mert hiszen mindenki Szidi nénitől vett leckét a kisvárosban.

Lajoska volt az egyetlen reménysege a szegény, kopott öregasszonynak, hiszen Lajoska elsőrangú matematikus volt. Nyolcadik gimnazista korában egy olyan bizonyítást mutatót, amelyet a nagyhírű Garai István professzor sem ismert.

— Mérnök lesz a szentem — mondogatta az édesanya a löbbi asszonynak kávézás közben.

— Okos fiú a Lajoska — bólogtattak az asszonyok, míg a foszlós kalácsot ették a kávé mellé.

— Élhetetlen gyerek a Lajoska — állapították meg az asszonyok, amikor befordultak a sarkon hazafelé menel. Mert az asszonyok hátállanok és irigyek voltak, pedig csak a jó Isten tudja, mit irigyeltek rajta. Kopott veréb volt Szidi néni az élet viharában, aki meghúzódott az eresz alatt az Apátfalusi úti szoba-konyhás lakásban.

Lajoska tehát Pestre került. Éjjel-nappal rajzolt, tanult, szeplos kis arca még jobban megöregedett a szakadaltan munkában és a kevés pihenésben. Pedig ébredezett Lajoskában valami vágyféle, ha este felé kimozdult a lakásából, hogy valamit vagy ceruzát vásároljon a szembenlévő papírkereskedésben. Ilyenkor a nőket nézte, akik könnyű nyári ruhában sétálgattak a kirakatok ezüstfényében. Alakjuk ringását lopta el a tekintetével, fiús, erős lábukat, ahogyan kényeskedve léptek egymásba karolva egy-egy férj oldal mellett.

Odahaza a kopott bútorok, csecebecsek és horgolt Ilyenkor futva rohant el az élet elől Lajoska. Odahaza a kopott bútorok, csecebecsek és horgolt terítők bírodalmában szelidnek és igénytelennek nevelte Szidi néni Lajoskát. Horpadt kis melle ügysem bírta a feszüléseket. Csenevész kis karja senkit meg nem roppantott birkózásban a szénási réten, ahol pedig nagy verekedések voltak a palánk mellett. Lajoskába senki sem volt szerelmes, mert a cipőperlitje mindig lógott, amikor ment az uccán, ruhája rosszul szabott volt, nyakkendőjét két évenként cserélte. Ő sem volt még soha szerelmes, mert nem ismert lányokat s zavarba jött, ha beszelnie kellett velük.

Lajoskának semmi köze sem volt az élethez. Csak néha volt boldog, szánalmas és együgyű módon s ilyenkor ijedten kapta a válla közé a fejét, mintha valami titlott cselekedetet követelt volna el.

Ezen az őszön elhatározta Lajoska, hogy elmegy az Operába. Otthon édesanyja tudott operarészleteket, játszott a Bohéméletből és az Aídából. Amikor megírta tervét, édesanyja örömmel adta beleegyezését ahhoz, hogy Lajoska egyik este kopott kék ruhájában megjelenjen az Opera nézőterén.

Akkor már jócskán ősz volt. Az amúgy is szomorú pesti uccák még szomorúbbak voltak. Az esőtől sikos járdán félve tipegtek a nők, mintha idegen talajra vetették volna őket. Az eső fényesre mosta az uccaköveket, hogy az őlámpák kacéran megnézhessek magukat ott alant a fekete tükörben.

Végre felvirradt a nagy nap s Lajoska gyalog elindult az Opera felé. Ilyen hosszú utat rohanás nélkül sétálva még nem tett meg Lajoska. A levegő tele volt a távozó ősz halálos illatával. Lajoska meghoronzott. Emberek mentek el mellette, vidáman szállt a hulló nedves levelekkel a nők édes kacagása. Csodálatos este volt. Lajoska kigombolta felöltőjét, mert valami égte belül a testét. Kopott felöltőjének két szárnya úgy lebegett az ősi estében, mint egy járadt fűcsa madár szárny csapása, amelyet rossz gyerekek megsebesítettek.

Déliab

Az Operában a Parasztszücsület adták és egy svéd táncosnő szerepelt. Lajoska álmélkodva állt a eszállároktól záporozó fényben, kicsit ijedten, mintha attól félne, hogy valaki jön és kikérgeti. Hát még amikor sötét lett és a zenekar mélyéből felszendültek a Parasztszücsület dallamai.

Ő ez csodálatos volt. Benne is sok volt édesanyja zenei tehetségéből. Ismerős dallamokat hallott, édesanyjára gondolt, aki bizonyára most is asztallerítőköt horgol, hogy ismerőseit születésnapjukra vagy néonapjukra meglepje. Lelke ismeretlen magasságba szállott a zene akkordjain keresztül. Ványadt kis teste szinte súly nélkül lebegett a világban, minden eltűnt körülötte, ami az élettel nehezé és keservesé tette. Csodálatos változás történt vele ezalatt az egy felvonás alatt, miközben állt az emeleti kakasülön és tógult szembogarával figyelt a színpadon a játékot. Ez az egész este olyan csodálatos volt. Diákkorában, szabad idejében, rosszul tanuló diáktársait tanította, mióta Pestre jött, azóta sem volt még jóformán szabad ideje. Most egyszerre kifarult előtte tér és az idő, megszabadult minden földi nehezéktől s szinte a tündöklő csillagok hűvösségét érezte az arcán. Egy másik élet bontakozott ki előtte ebben az órában, olyan világ, melyet ő nem ismert soha.

Szünet után a svéd táncosnő következett. Az életet, a tavaszt, a szerelmet, a hajnalt, az örömet és a halált táncolta. Fehérbőrű erős svéd nő volt, bőréről szinte patakokban ömlött a színpadra a reflektorok színes fénye. Mozdulatai olyanok voltak, mintha nem is érintette volna a színpad deszkáját s egész teste lebegett volna megnövekedve finom mozdulatokkal a levegőben. Izmos lábai, formás karjai tökéletesen kifejezték azt, amit a táncban elmondani akart. A vágy ott lobogott kiélégíthetetlenül minden egyes mozdulatában. Maga a szépség volt, ahogyan lebegett hajladozott, vágytól elernyedten elnyúlt, hogy a következő pillanatban újra felszökkeljen és új ígét hirdessen azoknak, akik ma este eljöttek.

Lajoska vére forrt, mintha forró ólom folyt volna ereibe. Ezt még sohasem érezte. Minden mozdulat, mely előtte szárnyat kapott, ismeretlen utakon átváltott az ő csenevész testébe, üzeneteket közölt, vágyakat ébresztett. Egyszerre szűk lett neki az Opera. Friss levegőre vágyott, ahol szomjas testét lehűsítene, elszabadó vőtagjait megmozdíthatná, ahol nem látná már a vágyának ezt a forró és veszedelmes játékát. Micsoda kapu nyílt meg, hová belétekét ő is, kopott kék ruhájában s megmutatták a kapu mögötti kert zengő csodáit. Padokat, hol szerelmespárok ültek, halált, mely jenséges mozdulatokban jutott kifejezésre, hajnalt, mikor a virágok sorra kinyílnak és a napsugár vőtagpermetez a szirmokon. Minden forrt, buzogott benne. A vágy sikoltott hangosan, s dörömbölni horpadt mellkasán, hogy szinte hallhatóan hangot kapott.

Mikor a függöny legördült, Lajoska keresztül törtelt a tömegben és rohant le az uccára. Néhányan felháborodva szóllak utána, de Lajoska mindezzel nem törődött.

Kint cél nélkül nekivágott az egyik uccának. Rohant, a fényes kirakatok mellett, néha egy-egy embernek nekiment, de észre sem vette. Minden bomlottan muzsikált benne, a Parasztszücsület melódiája és egy ismeretlen melódiá, melynek akkordjait a svéd táncosnő táncolta ezen az estén. Szíve dobogott a futástól, lába megfáradt a hosszú úttól, de ezt is alig vette észre.

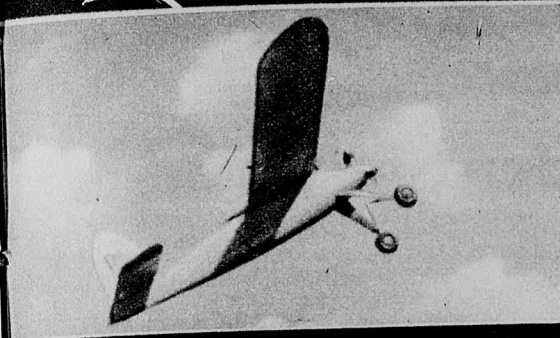
Kiért a Dunára. A víz felől ismerős illatok szálltak feléje, a hűs víz megcsapta forró arcát, céltalanul hadonászó kezét s kigombolt kabátban didergő testét. De édes ismerős érzés volt ez a találkozás a Dunával. Igaz, odahaza nincs felete testén annyi csillogó fényes ékszer mint itt, de az illata, a meséje itt is ugyanaz.

Lejutott a lépcsőskön egészen a víz színéig. A hídról valaki feléje kiáltott, nyilván azt hitte, hogy öngyilkos akar lenni. Gyorsan ledobta a jelölőjét, utána a kabátját, jelgyűrte ingujjait és belemártotta karját könyökig a fekete vízbe.

Távol egy gőzös sípolt, a hídon csörögtek a villamosok s Lajoska áhítatosan megmosa az arcát a Duna vizével. A víz hűvösségében üzent a kisváros, esendre intette és a szegény emberek jegyelmére figyelmeztette. Néhány perc múlva zsebkendőjével leszárította karjait, felvette kabátját, mert már hideg őszi szelek nyargáltak a Dunán s lassan elindult feléje a lépcsőskön. Még nehéz volt a szíve, de már a másnapra gondolt, munkájára, célkitűzéseire s ment hazafelé. A csillagok fényesen szikráztak felette s a Duna vize rejtetemesen csobogott a meredek kőfal alatt.

REPÜLÜNK!...

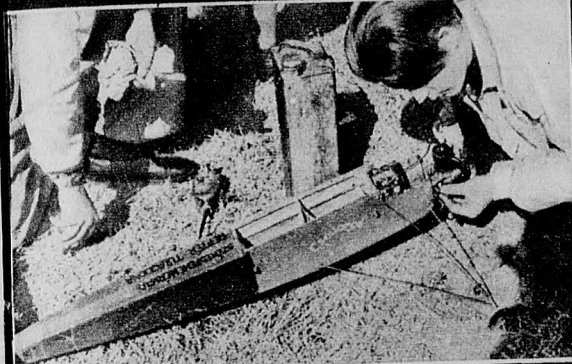

Mintha a napha akarna repülni ez a kis gép-tücsök

Kiprult arcú lelkes fiatalok serege lepte el minap a rákosi rétek őszi síkját. A Magyar Aero Szövetség mótóros repülömodellversenyt rendezett, ahol legfiatalabb repülökönstruktőrökünk mutatták be apró gépre-mekműveiket. Dörögtek a Hliputi mótórok, nekilendültek a kis bombave-tők, Junkersek, Hurricane-ok és úgy szelték, hasították a levegőt, mint óriási testvéreik, a valódi acélmadarak. Az érdekes versenyről kö-zöljük képes beszá-molóinkat.

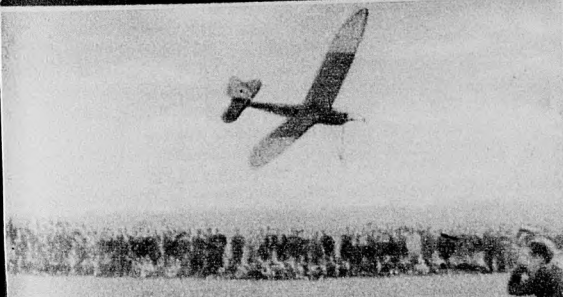
Pihennek a félelmetes versenygépek

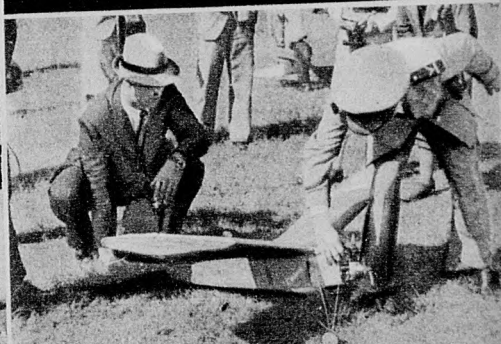
Beállítják a rekorder „Csavargó” mótóriját

Az egyik „stuka” alkotója féltő kezében

Itt éppen rekordot javít a „Csavargó”

Startol a „Cimbora”, a verseny második helyezettje

A közönség, amint látható, esupa szakértőből áll (Bojár képei)

SZŐKEVÉNYEK

Irta: TERESCSÉNYI GYÖRGY

Baló mezsgyéjén, nem messze a tanyáktól egy gyönyörű, lombos diófa állott. Valami tiz lépéssel beljebb esik a határvonalon innen és így sem a diópotyogás, sem a fülemülefűtyű miatt nem történt volna baj a fa körül. Az történt, hogy Péter és Pál napja után való szerdán egy hatalmas vihar zúgott végig a környéken és villám csapott a fába. Az égi láng ereje félig, lehantotta a törzs élő kérget és a fa félig kiszáradt. A megmaradt lombok fölé magasodva száraz ágak esonkjai nyúltak föl és csak alul maradt meg néhány eleven ág. A gutaütött fa nem akarta megadni magát az enyészetnek.

Ezt látva, hogy hogy nem, Vőneki tanyájáról átköltöztek erre a félig megölt fára a gólyák. Nem sejtette senki, miért cselekedtek ezt, hiszen jó helyük volt ott a kéményen is, ahová Vőneki a tavasszal öreg szekérekereket húzatott föl. Meg is fészkeltek, a lakást ki is tatarozták, de még aligha kottlottak el, amikor rájuk zúdult az a koranyári hatalmas, villámcsapkodásos vihar. Vőnekiék csodálkozva látták, hogy mind a két pár gólya elhagyja a régi fészket és gyors kapkodással újat építenek a villámsujtotta fára.

Valahányszor Vőneki megpillantotta őket, amint kerengtek az égen s amint leboesátkoztak Baló diófájára, mindannyiszor felsóhajtott a méreg és a félelem miatt:

— Átkozottak!

Elmúlt egy hónap s a gólyafiak kikelték. Ekkor Vőneki már annyira türelmet vesztette és az egész család vigyázó figyelmét annyira kifárasztotta az állandó résenállás, a tűzvészről, a tolvajoktól való riadalom, hogy döntő lépésre határozta el magát. Egy éjjel előkereste a dióverő husángot és átlopódzott a szomszéd lucernásába, a diófa alá.

Csöndes, holdvilágos éjszaka volt. A száraz ágak között mint furesa, fekete lombesomó sötétedett a kettős fészek. Vőneki nem sokat teketóriázott, s mingyárt nekidőfött a hatalmas husánggal. A száraz gallyak ropogni kezdtek, pelyva és törek hullott alá a magasból és félre kellett kapkodnia a fejét, nehogy a szemébe essen a megpiszkált fészkek lénája. Húnyott szemmel egy darabig még így vagdalkozott, hogy leverje a fészket, amikor valami nagyon szokatlan dolog történt. Hirtelen éles, sikoltó vi-

songások hangzottak föl, majd szárnyak suhogtak s a fészkekből kiröppent négy hatalmas árnyék.

— Ahán! — kiáltott fel Vőneki. — Vízitek a büdöst.

Tovább akarta csapkodni a fészket s a következő pillanatban szinte kövédermedt a csodálkozástól. A négy árnyék, a négy gólya nem menekült el. Ott keringtek a fa körül, le-lecsaptak és mind közelebb-közelebb merészkedtek. Az egyiknek szárnyavágása leröpitette fejéről a sipkát, a másik olyan közel csapott a szeméhez hatalmas esőrével, hogy elhajította a husángot és felordított:

— Az anyátokat!

Néhány percig tartott az egyenlőtlen küzdelem. Vőneki könyökével védte az arcát s a feldühödött madarak mind fenyegetőbben támadtak. Nem volt nála semmi fegyver csak az a nehézkes husáng, azt is elhajította. Elpárolgott a szívéből minden harag, csak a csodálkozás és a büntudat maradt meg. Egy darabig védekezett még hadonászó karjaival, aztán felnyalálolv a dorongot, előkeresve a lehullott sipkát, futásra fogta. A gólyák egészen a gyepükapuig üldöztek, ott végre elmaradtak és visszaszálltak a megoltalmazott fészkekbe.

Ezzel a furesa értelmű gólyahistóriával kezdődött el a két család kibékülése. De előbb még történt egy másik dolog is a dinnyékkel.

Vőneki mégis megtette néha, hogy belehasalt a kukoricásba és úgy leste, mit cselekszik Baló a dinnyéivel, hogy ilyen csodálatos szőpre sikerülnek. Nem jutott nyitjára semminek, de egy napon csodálkozással vette észre, hogy a mezsgyéhez közel eső indák, mintha hívta volna őket, arrafelé kezdenek el folyni. Csöndesen multak a napok, a hetek s eltelt egy hónap. Akkorra valami nyolctíz dinnyető kúszott át a mezsgyén. Be egyenesen Vőneki kukoricásának árnyékába s ott, a zizegő növényzet alatt dús, haragoszöld leveleket nyitottak, virágokat hoztak, majd megbogyósodtak és elkezdtek hajtani a dinnyéket nagy gyorsasággal. Tudva azt, hogy az ilyen indás, bajszos növényt nem szabad megbolygatni, mert akkor megmakaesolja magát, hitvány gyümölcsöt nevel, el is szárad. Vőneki álmélkodva vette észre, hogy földjének legszebb szélső dinnyetővei átfutottak az idegen

Déliab

kukoricásba és olyan szép gyümölcsöket kezdenek nevelni, hogy összefut szájában a nyál a méregtől s az elkeseredéstől. Báló is észrevette a jövevényeket, de csak hagyta, hogy duzzadjanak, gömbölyödjenek, úgylis amannak a földjéről szívják a nedvességet.

Igy ment ez egészen az ősz kezdetéig. Akkor a dinnyék érni kezdtek. Azonban Vőneki mégis megsokallta a növények szemtelenkedését. Fogta a kertészkesét és egy délután sorra elmetélte a szomszédba irányuló indákat közvetlenül a tövek körül. Ezt bátorságosan megcselekedhette, hiszen a tövek az ő fundusán voltak.

— Most hizzatok tovább, ha tudtok!
— dörmögött mérgesen és visszaballagott a tanyába.

Ettől a naptól kezdve minden áldott délután kióvakodott a mezsgyeszélre és átkémlelt, hogy mi van az átszökött dinnyékkel. Idegen területre nem akart lépni, mert meglephették és mert a sűrű kukoricásban többször észrevette Vőnekit, amint bujkált és tapogatta a esőveket. Azokat a bizonyos dinnyéket vizsgálta, hogy vajjon mikor érnek már be és mikor esavarhatja le egyenként a szárról. Ámulva vette észre, hogy bár az indák át voltak metszve és a dinnyékig vezető rész leszáradt, egy-két arasszal a gyümölcsök előtt a levelek zölden maradtak. Így a termés nem hogy összefonnyadt volna, de annál dúsbabb levélzetet, kapaszkodó kacsákat hajt.

— Mi a csoda történt itten? — ámul el és alig tudott fölocsudni a csodálkozástól.

Végre beérték a dinnyék. Egy délután Báló arra lett figyelmes, hogy Vőneki ott bukdásol a kukoricás szélén és szüretel. Az átküszott gyümölcsök jórészt megértek és négy hatalmas kantalup egészen a mezsgye szélén egymásra volt rakva, mint valami rüesköcs, sárga, tikkos értelmű ágyúszerkezet lövedékei. Nem állhatta meg szó nélkül és mély, dörmögő hangon megkérdezte:

— Szüretelsz, Adám?

— Ideje már — válaszolt amaz. — Beérték a dinnyéim.

— A dinnyéid?

— Azok. Akinek a földjén érik, az szüretel.

— Igen, de hol van a töve?

— Hol-e? Hát itten!

Nem tudta megállni és átballagott. Hát uramfia, az indák, az átlopakodott indák a gyümölcsök előtt néhány arasszal mind legyökerestek.

A két haragos ott állott a mezsgyén és a régi eves kéreg mintha olvadozni kezdett volna a szívük körül. Egyszerre csak Vőneki megszólalt:

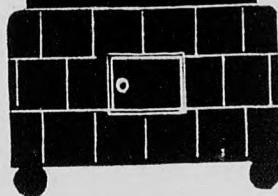
— Átmentek hozzád a gólyáim is...

Déliabáb

A kályha megóv

a hidegtől. Ha a
rossz idő miatt
mégis fájdalmak,
rossz közérzet lép-
nek fel, akkor segít

Pyramidon
tabletta

— Tolluk se görbült, most készülődnek az útra. Három kicsinyük lett.

— Szép, szép.

Kevés idő múlva Báló jegyezte meg:
— Az én dinnyéim meg hozzád szöktek által. Ügylátom, gondjukat viselted.
— En aztán igen.

Megint eltelt néhány pere, akkor ismét Vőneki:

— Hát mink mért kerülgetjük egymást?

— Tudomisen...

Szinte egyszerre nyujtották egymás felé tenyerüket és egyszerre szorították meg.

Igy szűnt meg közöttük a régi harag és a környéken még ma is beszélnek, hogy sokasztendős torzsalkodás után olyan hirtelen kibékültek és olyan lelkes, egymást védő és egymásért minderre kész jóbarátok lettek, hogy az már szinte érthetetlen ebben a farkaskörmű, sakálvigyorgású mostani világban.

MÉG MA VÁSÁROLJA MEG

az aktuális világesemények figyelemmel kíséréséhez nélkülözhetetlen

A HÁBORÚS VILÁG TÉRKÉPEI

c. nagyszerű füzetet, amely páratlanul olcsó áron kerül a Magyar Népművelők Társaságának kiadásában forgalomba. A 20 oldalas, 40 térképet tartalmazó remek kiállítású füzet ára mindössze **24 fillér.**

Ujságolvasásnál, rádióhallgatásnál nélkülözhetetlen! Kapható minden újságárusnál és trafikban. Megrendelhető 28 fillér beküldése ellenében (4 fillér portót számít a posta) Tolnai könyvesboltjában, Budapest, VII. Dohány uca 12. A vételár postabélyegben is beküldhető.

24 FILLÉRES ÁRON KAPHATÓ

minden újságárusnál, a magyar költészet remeke

ARANY JÁNOS: TOLDI ÉS TOLDI ESTÉJE

című elbeszélő költeménye.

Bevezetővel ellátta Keményffy János, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Jegyzeteket írta Dáloky János. A mű a Magyar Népművelők Társaságának nagyszerű Magyar Klasszikusok című könyvsorozatában jelent meg. Megvásárolható újságárusokon kívül bármely dohánytözsdében, valamint Tolnai könyvesboltjában, VII. Dohány uca 12. Aki postán rendeli meg, az a 24 filléren felül 4 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

EGYTÁLÉTELES RECEPTEKKEL

kibővítve jelent meg új kiadásban a

RAGYOGÓ SZAKÁCSKÖNYV

A több mint 900 receptet tartalmazó vaskos kötet ára díszes kötésben **2 pengő 50 fillér.** Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai könyvesboltjában, Budapest, VII. Dohány uca 12.

Tízezrek számára

jelent értékes tanácsot dr. Kolnay Elemér most kiadott kitűnő műve, melynek címe

GYOMORBAJOK

bélbajok, anyageserebetegségek és azok gyógyítása. A könyv bevezető részében az emésztőszerveket és az emberi táplálkozást, az egyes élelmiszerek tápértékét ismerteti, ami nemcsak a beteget, hanem az egészséges embert is érdekli, mert a helyes táplálkozás számos betegségnek lehet megelőzője. A könyv második részében a címben kifejezésre jutó betegségek tüneteit, lefolyását, azok orvosi gyógykezelésének módját ismerteti az alkalmazható házszerék ajánlásával. A 160 oldalas, **mindvégig népszerű stílusban** megírt könyv ára fűzve **1 pengő 50 fillér.** Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai könyvesboltjában (Budapest, VII. Dohány uca 12.)

Monostori szüret

IRTA: IFJ. HEGEDŰS SÁNDOR

Ez a Monostor, amelyről szó van, a Kis-Alföldön van, Révkomárom mellett. Komárom város polgárainak itt van a szőlőjük.

Most van éppen száz éve, hogy a komáromiak újra készültek a monostori szüretre, mikor híre járt a városban, hogy Vörösmarty megérkezett Komáromba. El lehet képzelni, hogy ez a hír milyen izgalmat váltott ki a város lakosai körében. Vörösmarty akkor a nemzet elismert költője volt, nagytekintélyű ember, akinek nevét mindenfelé a legnagyobb becsüléssel emlegették. Az egész város megtisztelve érezte magát, hogy a kiváló ember felkereste Komáromot. Az is igaz, hogy Vörösmarty nem egyszerű időtöltésből érkezett a városba, hanem sokkal komolyabb ok miatt. Mert ott lakott egy nagyon szép leány, névszerint Csajághy Laura. Annak a szép szeméért jött ő Révkomáromba, nem a város szép szemeiért.

Főddolog a polgárok szemében az volt, hogy megérkezett és azt nem akarták semmiképpen elmulasztani, hogy valami alakban ki ne fejezzék tiszteletüket a nagy költő iránt. Sokat tanakodtak azon, hogy mit csináljanak, miként ünnepeljék az ország első költőjét. Először az volt a terv, hogy a kaszínókertben estélyt rendeznek, ahol a város legszebb lányai magyar ruhában szavalják el Vörösmarty egy-egy költeményét: „A merengőhöz”, „A szép Honkát”-t... vagy pedig „A két szomszédvár”-t, amelyet zenekísérettel fűszereznek. Ekkor érkezett a társaságba Szarka János.

Ez az ember mindig magyar ruhában járt, pörge kalappal, sarkantyús eszímával, zöld dolmánnyal, piros mellénnyel, mely arannyal volt zsinórozva, rojtos nyakravalóval, csatos derékszíjjal és paszomántos nadrággal. Amint belépett, magával hozta a derfűt. Rendkívül szerette a tréfát s ha elmondott egy-egy ötletet, még ha ostobaság volt is, muszáj volt rajta nevetni, mert Szarka János kedélye bearanyozta a legegyügyűbb kis történetet is. Piros arca volt, kunkora bajusszal, ragyogó fekete szeme, széles válla, domború melle, egyszerűen tipikus magyar. Kedély több volt benne, mint az egész városban. A költőket imádtá. A színdészeket pártfogolta. A cigányokat, azokat meg a tenyerén hordta. Mindig volt számukra élelem meg szalonna a háznál. Ha elszakadt a ruhájuk, varratott nekik zsinóros egyenruhát, de nem tűrt meg olyan cigányt a bandában, amelyiknek nem P-vel kezdődött a neve, Potroh, Pontyó, Putkós, Pici, Pákozdi. Ezek voltak az ő kedvenc alakjai, akikkel névnapot ment ünnepelni, vagy a szüreti mulatságokat kedélyre hangolni.

Egyszer, mikor Szarka János a város notabilitásai közé érkezett, éppen tanakodtak, hogy hol ünnepeljék meg Vörösmartyt, ő azonnal kijelentette, hogy az máshol nem történhetik meg, mint az ő monostori szőlőjében. Pár perc múlva az egész város tudta, hogy este szüreti mulatság lesz Monostoron és Vörösmarty megjelenik ott. Szarka, aki agglégény volt, inasait mozgósította. Volt nagy készülődés.

— Én — mondta Jókai, — akkor diák voltam és már versifikáltam. El lehet képzelni, mennyire izgatott, hogy Vörösmartyval találkozhasak, szemtől szembe állhasak az ország ünnepelt költőjével. Az ifjú ember, ha valamit el akar érni, nagyon találékony. Nekem is jutott egy ötlet eszembe, hogy miként kerülök én a monostori szőlőbe Szarka János mulatására. Akkor már a városban beszéltek, hogy Vörösmarty nagyon boldog, mert Csajághy Laura igent mondott neki és a nagy költő boldog örömben úszik. Ez a hír aztán nekem is megadta az ötletet, hogy mit kell tennem. Ugyanis a Pulayak és a Konkolyak rokonságban voltak a Csajághy-családdal, ezért beállítottam Szarka János uramhoz és megkérdeztem, hogy nem veszi-e rosszvéven, ha arra kéréim, engedje meg, hogy arra a szüretre én is elmehessek, hogy megismerkedhessek Vörösmartyval, akivel most családi összeköttetésbe kerülünk. Szarka János a vállamra ütött s azt mondta: „Jól van, öcsém, gyere!” Így kerültem én oda, a monostori szüretre s ott láttam először Vörösmartyt. Ő ült a földbeásott borozásztal fejen és a víg cimboráknak egy verset olvasott föl, de ez a vers nincs bent az összegyűjtött költeményei között, mert bizony egy kissé csintalan vers volt. A legtöbb költőnek van ilyen verse, azok baráti körben járnak kézzel-kézre, de sosem látják meg a nyomdafestéket. A szüret vígan zajlott le, még kis mozsárágyút is sütöttünk el, aztán üstben főzött bográcsgulyást, húst, savanyú bort kaptunk. Mire elkezdődött a felköszöntők sora, elsőnek Szarka János köszöntötte föl Vörösmartyt versben. Utolsónak pedig Szarka Jánost köszöntötték fel szintén versben, amely csipdelő szavaival így végződött:

*Azt a vári nőtát húzd rá gyékénykákó,
Mert Juliskát elvitte a Nákó.
Elrepüll a drága aranyos madárka,
Hiába csörög már utána a Szarka.*

Ez a vers legjobban magának Szarkának tetszett, mert míg a többiek csak nevettek rajta, ő teljes szívéből hahotázott.

Ilyen környezetben találkozott először a fiatal Jókai és a nemzet akkori koszorús költője, Vörösmarty Mihály.

Delibáb

A Cinecitta elnöke az olasz-magyar filmbarátságról beszél

A Délibáb kiküldött munkatársától.

Velence, október hó.

Az Albergo Danieli szép palotájában, lakosztályán kerestük fel az olasz filmügyek mindenhatóját: Luigi Freddiet, a Róma melletti nagy filmváros, a Cinecitta elnökét és az olasz filmügyek főigazgatóját. Beszélgetésünk — visszaemlékezéssel kezdődött:

— Ugy hangzik — mondta Freddie dr. — mint vala-

Luigi Freddie (××) kalauzolja a Ducét (×) a Cinecittában

mi novellatéma, de a Cinecitta története mégis csak azal kezdődött, hogy 1935-ben, éjjel, rettenetes telefőnecsengetésre ébredtem. Ég a Cines! — jelentették. Megsemmissülben van az olasz filmgyártás színhelye. Még lángolt a Cines, amikor az épület egyik megmentett szárnyán lévő szobában megszületett bennünk az új, a nagy és a tökéletes Cinecitta gondolata. Aztán felépült és szebb lett, mint a Cines volt. Maga a Duce tette le a filmváros alapkövét.

— Mekkora területen fekszik a Cinecitta?

— Hatszázezer négyzetméteren. A világnak kevés filmgyára van, amely központi fekvés szempontjából is ennyire megfelelő lenne.

— Mennyibe kerül az átlagos olasz film?

— Két-hárommillióba. A Corona di ferro című nagy filmünk, amelyet a velencei nemzetközi filmversenyen a Mussolini-kupát nyerte el — tizennégy millió lírába került.

— Milyen törekvései vannak az új olasz filmgyártásnak?

— Szabadulni a sablontól, a nemzet-

A Cinecitta egyik uccája

közi p
nemzeti
tetni és
magasa
színvon
Van ne
münk,
világon
tatták,
tott, de
nép va
nak z
sok, ár
széről
nem sz

A
—
olasz
közö
is
emel
nak
—
husz
két
film
Fere
dara
kész
fősz
táb
het
van

közeli produkciók helyébe nemzeti filmtermékeket ültetni és általában mindig magasabb és magasabb színvonal felé törekedni. Van néhány háborús filmünk, amely az egész világon, ahol csak bemutatták, nagy sikert aratott, de tudom, hogy dalos nép vagyunk, az olaszoknak zenés film is kell, sok, ámbar a magam részéről ezeket a filmeket nem szeretem.

Munka a műteremben

A Cinecitta jelmeztárának egy részlete

— Milyen befolyással van a háború az olasz filmre és mozira?

— A háború — jót tett a filmnek. A közönség megduplázódott és a produkciók is huszonöt százalékkal emelkedtek.

— Hány filmet gyártanak évente a Cinecittában?

— Az elmúlt évben százhuszat gyártottunk. Egyéb-ként most éppen magyar filmet forgatunk: Herczeg Ferenc „Utolsó tánc” című darabjának filmváltozatát készítjük el, Elsa Merlini főszereplésével. A Cinecittában tizenegy film készülhet egyszerre. Hét stúdió van, négy helyiség pedig

Templom, felhőkareoló, miniatűr lépcsősor és palotahomlokzat a „kellékek” között

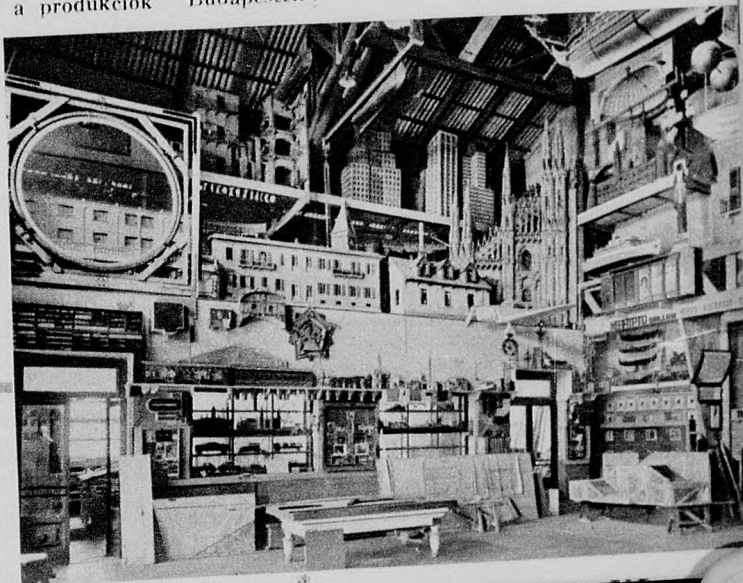
külső felvételek számára. Örülnek, ha egyszer felkeresse a Cinecittában, ahol reggeltől estig dolgozom.

Megígérjük, hogy ha Rómába visz útunk, eleget teszünk a megtisztelő meghívásnak. Freddie dr most az olasz-magyar filmbarátságra tér át:

— Nagy örömmre szolgál, hogy az utóbbi időben nemcsak kulturális jelentőségű, hanem anyagi súlyú filmkapcsolatokat is sikerült teremtenünk Olaszország és Magyarország között. Gondoskodtam arról, hogy megfelelő olasz filmek jussanak el Magyarországra, sőt arra vonatkozólag is intézkedtem, hogy csakis ilyen filmek juthassanak külföldre. Véleményem szerint a magyar-olasz filmbarátságban nagy lehetőségek rejlenek. Voltam már Magyarországon, 1938-ban, akkor tanultam meg ismerni és szeretni a magyarokat.

Barátságos, meleg kézfogással búcsúznak: Viszontlátásra Rómában! Viszontlátásra Budapesten!

Hattyasy Katalin

DRÓTKÖTÉLPÁLYA

IRTA: BOZZAY MARGIT

Aki íróasztalnál dolgozik tudja, soha nem olyan nehéz az időt mellette tölteni, mint a szép, meleg őszi napokon. Azokon a furesa, kiesít hervadtzagú őszi napokon, amelyekről tudjuk, hogy akármilyen szépek és forrók, mégis talán... az utolsók már. Hogy utánuk jön a szürke, esős ősz és a hideg, soha véget érni nem akaró tél.

Csoda-e, ha az egyik ilyen őszi napon nem bírtam idehaza maradni, hanem, hogy minél többet élvezhessek belőle, felmentem a Gellérthegyre.

Déli két óra volt. A nap, mint ókori aranytűkőr lebegett a végtelen égen és szikrázó fényt öntött a dunaparti házak ablakosraira, a Parlamentre, a Vár kupoláira, a Duna álmos, szürke vizére és szinte meggyújtotta a Jánoshegy kilátójának tornyát.

A levegő olyan meleg volt, hogy alig akartam elhinni: itt az ősz... És talán — hiszen az ember annyira hajlamos arra, hogy azt higye, ami jól esik — bele is ringattam volna magam a hazug hitbe, hogy igen, csak május vége van még, ha a bokrok, a fák levelein, mint karácsonykor a karácsonyfán, gyönyörű, ezüst csillanással meg nem csillan előttem az ökörnyal... Ez a hajszálnál sokkal finomabb lebegő valami, amelyről gyermekkoromban azt hittem: a tündérek elhullatott haja. Sajnos, később megtudtam, hogy csak a fonalvető pókok utazási eszköze, amelyen hegyipályákon használatos drótkötélféle, amelyen a pókok a szél segítségével utaznak egyik vidékről a másikra.

Erről eszembe jutott, hogy milyen jó lenne most ugyanazt tenni. Elmenni valahova, ahol a napsütés még hosszú-hosszú hetekig tart és ahol nem kellene arra gondolni, hogy milyen nagy ajándék ez a délutánból még meglévő néhány meleg óra. De mert azt nem lehetett, neki támaszkodtam egy ákácfa derekának és nézni kezdtem a napsütésben fűdő völgyet.

Csodaszép... Ezerszínű. Ezer arany-színű, az arannyal erezett zöldtől a hiborral leöntött aranyig. Mintha egy játékos festő azt akarta volna kipróbálni, hogy hányféle arany árnyalatot bír kikeverni. Ahogy a hegyről lefelé néztem, s ahogy a meleg szellőben lengedeztek a lombok, úgy hullámzott a hegyoldal és a völgy, mint a tenger.

Hopp!... Tenger!... És a gondolatom elkezdett szállni a drótkötél pályán az emlékezésen... Hol is voltam ma három, négy, öt esztendeje a tenger mellett?... Tudom... Hogyne tudnám. Hiszen a nagy és szép dolgoknak még a dátumát sem felejtji el az, akinek a szép emlékek úgy kellene a munkájához, mint a toll és a papiros.

Három esztendeje ugyanezen a napon, ugyanebben az időben a Cannes-i tengerparton ültem. Szikrázón süttött a nap, a tenger tele volt fürdőzőkkel és az óriási piros, meg piropöttös asztali ernyők, amelyek alatt színes jeges italokat szüresöltgettünk, úgy ragyogtak a napon, mint gigantikus gombok. A grassi virágmezőkön a hegyek oldalán beláthatatlan táblákban viritott a dús, nagyvirágú francia szekfü — amelyet pedig minden hainalban leszedtek, hogy folyékony illatot, parfümöt csináljanak belőle, — és illata szinte megfoghatóan lebegett a levegőben. A virágtáblák között, mint óriási suhanó bogár vágatott a „Kék expressz” és a kikötő tele volt kicsi, meg nagy, meg gigantikus hajóval.

Négy év előtt ugyanezen a napon Monte-Carlóban voltam a jachtversenyen. A tükörsima víz olyan kék volt, mint az ég, és a világ minden részéből itt időző milliomosok fehér jachtjai sorban állva várakoztak az aranygongütésre, amelyre indulniok kellett. A világ legszebb és leghíresebb játékaszinója, amelyben elképzelhetetlen vagyónok cseréltek gazdát a rulett- és bakkasztalokon és amelyek áldozatai egész temetőt töltenek meg, szikrázó fehéren állott a pálmák alatt és a Café de Paris, meg az Eremitage terraszán száz és száz tüllbe, emprímébe takart szépség figyelte a versenyt. A levegő nemcsak a naptól volt forró, hanem az izgalomtól is, mert a jachtulajdonosok, akiket nem izgatott, ha néhány százszázalék el is vesztettek esténként a kaszinóban, izgatta a gondolat, hogy kedves hajócskájuk, amelynek nem egyén ezüsből valók voltak a kilincsek és hasonló dolgok, első lesz-e vagy második.

Ma öt esztendeje ilyenkor a palermói királyi palota kertjében ültem éppen így szemben a nappal egy bronz oroszlánon, hátamat sudár pálmafának támasztva. Előttem a pálmák és mögöttük a hegyek alján a sötét ernyőjű fenyők között a napsugár ragyogásában az ezüstszőnyegként ható olajfák ezrei. Jobbra a lapislazuli színű öböl, a hóhéhr Saturnia (azóta elsüllyedt) óriás hattyuként úszó teste, a Montreal csodálatos oszlopsora és az egész tarka, vidám élet.

Annyira éltem, éreztem az akkori érzéseimet, hogyha valami csoda folytán ott találok magamat a Palazzo Reale előtti téren, rögtön folytattam volna az alkut arra a tenyérnyi nagyságú csodaszép selyemhímzésre, amit akkor esti retikülnek szántam és máig is bánom, hogy nem vettem meg.

De ilyen csoda nincs... Ott állottam a Gellérthegy déli oldalán és a fák meg bokrok között kifeszült milliő csillogó ökörnyalát néztem...

NŐKRŐL A NŐKNEK

Távolról jött divat

Azoknak, akik olyan szerfelett kíváncsiak, hogy még az is érdeklő őket, hogy a föld másik féltékén mi a divat, sebtiben leírunk néhány amerikai modellt, amelyeket, ha nem is eredetiben, de fénymásolatban láttunk. Tehát: narancsszínű velurbársony esztélyi ruha, síma, alul kissé kiszélesedő szoknyával, hosszú ujjakkal, vállakra boruló ráncokkal díszített felsőrésszel. Fekete rókamuffot és bőszerű fekete antilopkesztyűt hordanak hozzá. Másik, kisestélyi: fekete, fénytelen selyem, síma, hosszúujjú, a szoknya szabása egyenes, de... elől, a térd felett erős ráncolás, alóla pedig kilátszik vagy harminc centire ezen a részen a flitter alszoknya. A kivágás csak elől van, azt is eltakarja a fejre boruló és nyakba hulló fekete flitterkendő. Csipőig érő kordbársonykabátokat készítenek zsebekkel és hozzá művésznyakkendőt viselnek. Svájci „tehéntarka” a divatos szín. A „bukjelszoknya” amerikai változatában nem lehet felbukni, mivel a szűk szoknya elől térdig felhasított, erre borul rá a bő csipőtakaró. Divatos az Újvilágban a bőujjú, erősen harangszabású bunda. Barbár dolog, de egészen új a festett hermelin, még pedig fehér alapon mindenféle piros, kék, zöld csigavonalakkal festett. Brrr! Az európai nő háta borsószik a hallatára! Újból divatos a csinesilla, még pedig csak a vállat betakaró kepp és muff formájában. A mandzsetták is ismét előkerültek. Ruhák, hosszúujjú blúzok mind szélesen visszahajtott kézelővel készülnek, sőt még a legújabb bundamodellek is.

IRJA:

HATTYASY KATALIN

Érdekes szabású
téli körgallér,
amely alul szűk
és belül is pré-
mezett
(Vogue-modell)

GYÖNGY ÉS ZSINÓR

a legnagyobb divat. Kedvesek azok a vacsorázóruhák, amelyek a térdeket szabadon hagyják ugyan, de teljesen estélyi jellegűek. Az egész anyag gyönggyel hímzett. Ennek ugyan „nehéz a viselete”, mert a gyöngy súlyos, de kétségkívül nagyon szép. Fehér anyagra színes gyönggyel is hímeznek, de a legszebb modell mégis barna alapon

Kisért a magasnyakú ruha. A készelő azonban szinte kötelező. Régimódi frizurához régimódi kalapot hordanak

Ez nem hajviselet, hanem a legújabb turbán, hajfonat-szerű kerettel

(Vogue-modellek)

arany gyönggyel készült s nyomában járt egy fekete modell is, érdekes mintájú, ó-ezüst gyöngyhímzéssel. Eredetiek az exotikus minták is, ezeket azonban — hogy ne legyen pongyolajellege a toalettnek — csak a vállon és az övön vagy csupán két-két karperec formájában az ujjakon alkalmazzák. Felvonulnak itt kínai sárkányok, japán gésák, mandarinfejek és cseresznyevirágok.

A másik nagy divat a zsinórozás. Ezt a magyaros díszítési módot azonban nemcsak a magyaros ruháknál láttuk, hanem külföldi modelleken is. Néha a ruha elején végigfut két sor cik-cakos zsinór, néha az egész ruhát gyöngyszerűen beburkolják zsinórral, máskor pedig a sima ruhára külön csupazsinór szoknyarészt kötnek rá, amely elől nyitott és kilátszik a ruha alóla.

A különféle díszítések között nagyon érdekesek a fércöltések, a láncöltések és hasonló gimnazista „mintakendőn” előforduló dolgok. A zsinórozás néha a ruha egész elejét beborítja s olykor kisujjni vastag zsinórcikornyák vonulnak végig a szoknyán. Van olyan kalapmodell is, amely — egyetlen zsinórtekeress. A fejet persze csak helyel-közszel borítja be.

Téli kabátokon az óriási szőrmekihajtó mindennapi. Tehát nemcsak a vállakon hordott gallér és a könyöknél hordott készelő, továbbá a salón viselt zseb lesz a divat, hanem a valódi, eredeti gallér helyén viselt gallér is. Szinte csodálatos, de így van. Igaz, hogy ha már kihajtó, legyen kövér. A legmagasabb szőrmékből készülnek az óriás-gallérok, szkunkszából, amerikai opossumból, rókából — újdonságképpen farkasbundából is. Egészen különösek a kosztüm fölé viselt ujjanélküli, elől nyitott bundák, amelyek kecsesen hatnak.

A legújabb amerikai Molineux-modell: fekete jersey-ruha, alul széles ujjakkal, készelővel. Turbánt is viselnek hozzá

Divattávirat

Dívtos a kalap helyett fejtetőre tűzött óriási struccotoll és hozzá a hatalmas struccmuff. Kékből, sárgából, fehérből, stop!

Modell: fekete, szűkszkonyás, elől felvágott estélyi ruha, feltűnő színű, csíkos taft mellrészsel és a csípőn végigvonuló taftfodorral, mely elől egyúttal zseb is. Csak tudnánk, minek a zseb? Stop!

Új a rávarrott ékszer. Nincs többé nehéz műarany nyaklánc és hátracsúszó gyöngysor. Az estélyi ruhákra elől rávarrják a megfelelő ékszert, amely legtöbbször láncsorokra fűzött tarka gyöngyökből áll. Stop!

Ismét megjelentek a világító kesztyűk. Ezeket természetesen ujjatlan estélyi ruhához hordják, még pedig kívülről erősen felékszerezetten. Stop!

Különös estélyi kabát: csipőig érő fekete bársonykep, piros béléssel, kívül párosával elhelyezett kerék, színes gyöngyszemekkel. Homlokra tűzött tollkokárdát viselnek hozzá. Stop!

Megdöbentő divat: térdigérő túll estélyi ruha. A szoknya alól azonban földig lóg két széles, hasonló színű szalag.

Felsőzsebes, rücsöszkonyás szürke-fekete anyagú modell

Tetszik a zöld és a lila kombinációja? Dívtos lesz. Stop!

Újdonság a madárkalap, amely élelnagyságú, saját formájában elkészített valódi, esőrös madarat ábrázol és méltóságteljesen ül a frizura tetején. Stop!

Fekete krepszatén szoknyához fénytelen, hosszúujjú fekete felsőrészt mutattak, majomszőr övvel. Ebből készül a kalap is.

Fekete gyapjúruha moaré zsehekkel és vállrészsel

Sötétkék délutáni ruha ezüstróka-kabáttal

anem a
[fonat-
dellek]

fekete
zészsel.
- hogy
vállon
ájában
ányok,
gyáros
hákna
elején
ruhát
eddig a
nek rá,

a férc-
mintat-
a egész
ornyák
dell is,
e csak

ennapi.
yöknél
divat,
Szinte
legyen
óriás-
ből —
lönösek
undák,

y-ruha,
x hozzá

Matiné

IRTA: IFJ. THURY ZOLTÁN

Tallory Bélát január elején csapták ki az iskolából, engem egy hónappal később. Talán ez az oka annak, hogy csak március elején találkoztunk, akkor is véletlenül, az uccán. Mindkettőnk sapkáján más gimnázium címere díszelgett már, kedrünk és teltrekeszégünk azonban töretlenül a régi volt, kézsorításunk dacos és magabizó.

— Te, jó, hogy összeakadtunk — mondta Tallory, miután röviden beszámoltunk egymásnak új tanárainkról, — már nem tudtam, hol keressetek. Áprilisban irodalmi és zenematinét rendezünk.

— Kik?

— Mi. A fiatal magyar írók és művészek baráti köre. Egyesületet alapítottam, én vagyok az elnök, téged is beveszlek.

Ez megliszteltetés volt, akárki mit mond. Kitüntetés, hiszen Tallory két évvel idősebb nálam, az igazán nem számít, hogy egy osztállyal alattam jár, pedig én sem régezttem menetrendszerűen tanulmányaimat.

— Felolvasol majd valamit. Talán egy novellát — határozta el homlokát ráncolva és ennek ellenére minden nagyképszerűséggel, — később megmondom ezt is, most diktáld be a címedet. Bajza ucca, jó... értesítést küldök, ne félj semmit...

Zsebrerágtá a gyűrött kis noteszt, elrobogott. Három hét múlva levelezőlapot hozott a postás, amelyről megtudtam, hogy folyó hó hatodikán a baráti kör matinéjének keretében szünet után felolvasom az „Ember” című novellámat. Leültem és megírtam a címhez a novellát. A komoly, nyomtatott betűs levelezőlap arról is értesített, hogy felolvasásomat féltizenegy órakor Bunk Biri tánciskolájának dísztermében tartom meg.

HÁZSÁRTOS,

kötekedő emberré válhatik, aki fejfájás, ideges bántalmak, női gyengélkedés esetén nem szed megfelelő szert. E bajok ellen gyorsan ható kitünő gyógyszer az 1, 3 és 8 ostyás dobozokban minden gyógyszerárban kapható

ALGOCRATINE

40

A folyó hó hatodika vasárnapra, gyönyörű tavaszi vasárnapra esett. Új ruha, új cipő, alig viselt nyakkendő volt rajtam, amikor fél tízkor Bunk Biri tánciskolájába becsengettem. Sokaig vára-koztam, régre egy kékkötényes cseléd-lány ajtót nyitott. A hosszú előszoba végében egy szemüreges, borzashajú nő tűnt fel. Zöldszínű papírdarabkát nyuj-toit felém barátságosan mosolyogva:

— Hűsz fillér a ruhatár.

Kétségbeesésemben megnémultam hirtelen. Hallgatásom szinte kínos volt már, amikor mentőangalként megjelent Tallory, már messziről üvöltözve:

— Nagyságos asszonyom, ez tévedés. Engedje meg, bemutatom barátomat... Ő is fellép tudniillik... És kérek szépen még hűsz széklet, hátul legalább három sornyi hely van, csak nem hagyjuk parlagon... Aztán lélegzethez sem engedre, a sebtiben bemutatott pasztellíró társaságában a padlásra vezényelt a székekért.

A díszterem dobogóján, amikor négy székkal megrakodva visszatértem, egy fardtképpű, negyven év körüli ember állt. Mennydörgését háromszorosan verték vissza a falak, Tallory a fülemhez hajolt:

— Köllner József, az egyik költő. Saját versét szavalja. Különbön bank-alliszt.

— Igen — jegyeztem meg rosszat gyanítva, — csak hogy nem egészen mai gyerek, mi pedig fiatalok vagyunk...

— Ugyan — intett le Tallory, — nincs több negyvennél. És nem az érektől függ. A tízest, amivel a természet leelőlegeztem, ő adta. Bennem bizhatsz, öregem, ha nem is egészen mai gyerek, de jó költő. Tagadhatatlan.

Összeismerkedtem szereplőtársaimmal. A gordonkaművész külön ült tanárával, aki vállalta a zongorakiséretet. Akadémista, az volt az érzésem, kicsit lenéz minket.

— Sári jöhetne kicsit előbb — fakadt ki egyszerre csak dühösen volt iskolatársam, — elpróbálhatná egyszer a Cop-péliát.

Sári a zongoraművészről viszont, nem tudom milyen jogon emlegette csupán a keresztnévén Tallory, késett. Közben megtudtam, hogy a pasztellíró a pénztáros is egyáltalán. Kezében a gondos kiállítású, ugyancsak nyomtatott más-rokat szorongatta.

Karórám tízet mutatott. Félénken kopogtak az ajtón. Feketekeretes pápaszem.

Déliab

patlanásos arc: a zongoraművész. Sárika leült a zongorához, ujjait egyszerű kétszer végigfuttatta a billentyűkön, erre mélyen elpirult, félrefordított fejjel játszott a Coppéliát. Bunk Biri a hátsó ajtón bejött, időközben átöltözött és úgy, ahogy megfésülködött, pár taktus türelmesen kivárt, aztán nem állta tovább szó nélkül:

— A zongorát, ha végezték, vissza kell tolni a helyére. Ne hagyjanak mindent szét, azt nem szeretem...

Végre kiment, beült a ruhatárba. Bözsi leküldte a kávéházba apróért, hogy tudjon visszaadni.

— Szerencsére szép idő van. Senki se lesz bolond kabátot hozni — dörzsölte tenyerét kárörvendve Táltory. — okosan engedtem át neki a ruhatári jövedelmet... Nem vesz házat rajta.

Hiába, Táltory eszén nem lehet tájarni. Köllnert leküldte a kapuba, legyen, aki útbaigazítja az érkezőket, nehogy eltévedjenek. Kinézünk az utcára, na-fürdőzött az aszfalt, a gesztenyefák, mindenki lassan járt, sétált.

— Jöhetnének már — türelmetlenül döbbent a gondnokművész tanára.

A pénztáros is bekukkantott egy másodpercre, izgatottan szorongatta a már újjelengomatós műsorokat és boldogan újságolta, hogy Bözsi visszajött az apróval, mingyárt kezdhettek.

— Igen — felelte tétován Táltory. — pár percig még várunk, akkor kezdjük. Aki késik, késik...

Köllner felszaladt, őrizetlenül hagyta kiesni posztját, szétnézett, aztán robogott vissza, nehogy valaki elrélse az emeletet. Látszólag gondtalanul bémésködtek tovább az ablakból és habos vidámságokat mondtunk a rákospalotai Sárikanak, belülről azonban csupa megfeszített figyelmesség voltunk, éberem rezdülők minden eszozogásra, dörmögésre, kilincsnyúlásra.

Nem jött senki. Egy teremtet lélek se. Tizenegykor Táltory hangja váratlanul átsiklott a könnyed beszélgetésből a dübös elkeseredésbe:

— Nincs itt senki. Nekem tizenheten igérték becsületszavukra, hogy okvetlen itt lesznek, Köllnernek még többen. Ennyi ember nem beszélhet össze, miért késnének együttesen, valamennyien? Nem értem. Fogalmam sincs, mi történetett...

A lépesőházból lekiáltottam Köllnernek, alig tudtam felédesgetni. Közben a díszteremben Táltory nagy beszédet tartott, csak a végét csíptem el.

— ... jellemző a korra, amelyben élünk. És mi megmutatjuk így is, hölgyeim és uraim, nem hagyjuk magunkat, nem esüggedünk. Egy világgal állunk szemben, de alul nem mi maradunk. A fiatal magyar írók és művészek baráti körének első irodalmi és zenematinéját ezennel

„Férjem boldog volt!”

**ELMONDOM HO-
GYAN TÖRTÉNT.**

Igazán csodás változás! — így szólt György. Alig pár hete ráncok és vonalak csúfították el arcbőrömet. Ugy látszott, hogy már „bizonyos kort” értem el. Ma összes barátuim csodálkozva emlegetik szép, tiszta, szinte fiatalos arcbőrömet.

Rózsaszínű bőrtápláló Tokalon krém használok lefekvés előtt. „Biocel” van benne, a fiatal bőr emez értékes eleme, amelyet egy, az egész világ szakkörében ismert orvosprofesszor fedezett fel. Nappal fehér Tokalon krém használok, ez teszi bőrömet tisztává, bársonyossá és megszabadítja a fekete pontocskáktól és kitágult pórusoktól.

megnyitom és felolvasom bevezetőmet...

Fellépett a dobogóra, szeme végigszántotta az üres termet, remegő ujjakkal kihálászta kabátja belső zsebéből a kéziratot, ünnepélyesen hömpölygött ajkáról a mondat:

— „Néhány szó a huszasok helyzetéről...”

A bankaltiszt előkotorta zsebkendőjét, ezzel akarta mutatni, mennyire átérzi a jelenet felemelő tragikumát. A gondnokművész és tanára eddig dermedten figyeltek, most összenéztek és rettenetes göggel, megvetéssel lépteikben, eltávoztak.

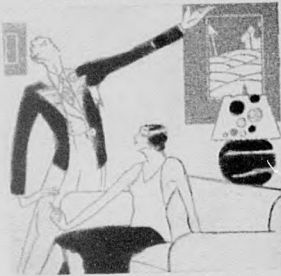
Bunk Biri belépett haragosan, feldúlva. Köllner váratlan eréllyel csendet intett, mielőtt száját kinyithatta volna. Irat-tárcájába nyúlt, előráncigált egy húszpengőst, közben le nem vette volna tekintetét Táltoryról. A bankót odaadta Bunk Birinek, majd galáns mozdulattal széket tolt alá.

A matinét — jellemző a korra, amelyben élünk — megtartottuk.

BÖRTÖN JÁR azoknak a hírlapárúsítóknak és bizományosoknak, akik Tolnai Világlapját, Délibábót, az Únnepet és Párisi Divatot vendéglőknek vagy más üzleteknek. Figyelmeztetjük és kérjük olvasóinkat, hogy lapjainkat ilyen formában semmi szín alatt se vegyék igénybe.

DÉLIBÁB HUMORÁ

A BONVIVÁN SZERELMET VALL

— Imádom önt, hölgyem, a magam lenyűgöző, ellenállhatatlan módorában.

(Ric et Rac)

EGY KIS TÉVEDÉS

— Hüba, úgy látom, ez az ajtó nem a fürdőszobába vezetett.

(Life)

VÁMHIVATALBAN

— Vigyázz, ez Féliabú Jack, a kalóz és szörnyen ideges lesz, ha megkérdezed, van-e elvámolni valója.

(Tiliput)

Szerencsés flótás

— Ön még nem nős, Kovács úr?

— Nem. Hét évvel ezelőtt voltam ugyan vőlegény, de technikai akadályok miatt nem lett semmi az esküvőből.

— ???

— Az anyakönyvi hivatal átalakítás miatt két napig zárva volt.

A ravaszság teteje

— Drágám, nem volt nálad néhány perccel ezelőtt egy asszony orvosi vizsgálaton?

— De igen.

— Kérl egy írást arról, hogy gyengélkedik és nem szabad neki dolgozni?

— Igen. Meg is írtam a bizonyítványt neki.

— Te szerencséslen. Ez az új szakácsnők volt, aki megtudta, hogy ma estére estélyt akarok adni.

Vidéki szálloda

Vendég: — Kérem, engem holnap reggel öt órakor keltsen fel, mert az első vonattal utazom.

Szobalány: — Igenis kérem. De ne lessék elfelejteni esengetni nekem öt óra előtt.

Ismeri a nőket *

— Jól van Pista, este megvárhat. Várjon nyolc óraker a Nemzeti Színház előtt az óránál.

— Rendben van, Klárrika. És maga hányra lesz ott?

Éjjeli jelenet

Apacs: — Uram használja ki az alkalmat. Száz pengővel megmentheti egy ártatlan, jobb-sorsra méltó ember életét.

Páciens: — No, maga nem igen látszik ártatlannak vagy jobb sorsra méltónak.

Apacs: — Nem is az én életéről van szó uram. Az önről.

A beestületes megtaláló sorsa

— Kérem, biztos úr, ezt a döglött macskát a tér egyik padján találtam.

— Rendben van. Ha tulajdonosa egy éven belül nem jelentkezik, akkor végleg a magáé.

Orvosi vizit a fogházban

Orvos a rabhoz: — Magának mandulagyulladásos van, barátom. Hát azt ajánlanám, hogy maradjon zárt helyen, lehetőleg ne sétáljon sokat az utcán.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben meg válaszbelégy beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

Légy résen. Esőben két órán át sétálni? Ez már teteje a szerelmenek. — **H. Julianna**: Halasi Marikának a Rádióhoz írhat. — **Sz. László**: Tessék elképzelné, mi lenne, ha mi lapunkban az előfizetők képét közölnék. Ön bizonyára nem venné meg a lapot. — „Kék szem.” Az, hogy „többen mondták” nem sokat számít. Egy ember mondja, de az szakértő legyen. Ha van négy polgárijára, próbálkozzék a Színművészeti Akadémián. Ha valóban tehetséges, felveszik. Három év az iskola. — **B. Mária** az adatok után érdeklődjék a Színművészeti Akadémián. (VIII, Rákóczi-ut 28) — **Nem közölhető kéziratok**. Kovács Miklós. Látomás. „Erdemes vagy nem”. Csak kacagni stb. „Sziltya”. Szívek temetője. Büesü. Szabó J. Lajos, Pestszentlőrinc. A legtökéletesebb nő. „Gondolkozom”. És mégis, Kis kutya, Eltemettek. Már nem. **Thén Antal**. Haza, Most megyünk. „Margaret”. Élet-úton, Te tudod, Regi emlék, A szív. „Búzavirág”. Szeretem, Várok. **Hajik Ica**. Tisza mellett. **Durst Péter**. Ha én már nem leszek. „Fémipar”. Párisi emlék. **Kovács István**. A láz után. **Talpi Ferenc**. Sőhaj, Óra, Nagyanym, Lolám. **Mészáros Gyula**. Így látom Budapestet, Az év románcja. **Biró Magdolna**. A vándorlegény, Alduna, Téli est. **Józsa István**. Csak egy tavaszt. **Bárdkai István**. Örök levél, Tegnap éjszaka. **Molnár József**. Tavaszi álom. **Buns József**. Gond, A holdsugár, Szereltem. **Berta Árpád**. Őszi hangulat. „Tövisi”. Tetőn, Erdély. **K. Rudolf**, Budapest. Ha nem leszek, Kedveshez.

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

Felelős szerkesztő: **Bibó Lajos**. Szerkesztő: **Dálok János**.
Felelős kiadó: **Palts Géza**

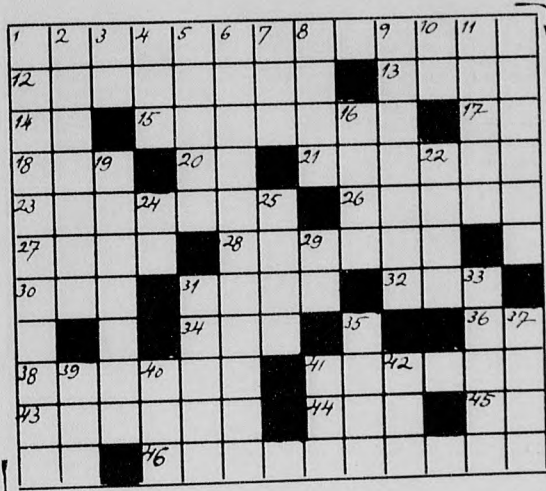
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány uca 14

KERESZTREJTVÉNY

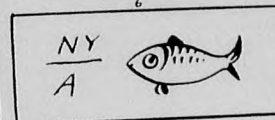
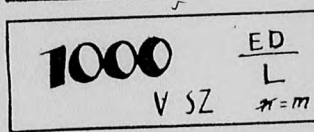
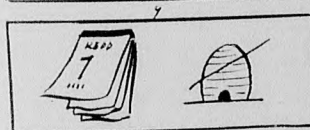
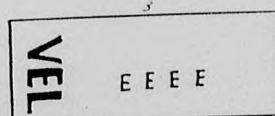
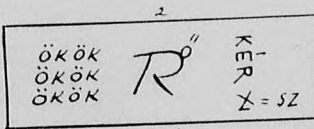
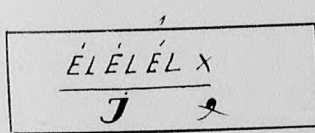
Vízszintes sorok: 1. (A nyíl irányával folytatva) Jókai regény címe. 12. Férfinév. 13. Vissza Jelzőharang. 14. Német előljárószó. 15. Hires vonósnégyes. 17. Mássalhangzó — kiejtve. 18. Lekvár. 20. Y V. 21. Kárpát-alja lakója. 23. Arany vers címe. 26. Idegen pénzegység. 27. Összeszorított kézfeje. 28. Agynak, gerinének van. 30. Melódia fele. 31. Levegő — franciául. 32. Címzésrövidítés. 34. Columbia állam fővárosa — mássalhangzói. 36. Vissza: személyes névmás. 38. Női név. 41. Daloló. 43. Vissza: edényávitó lőt. 44. Rag. 45. Magyar Nándor. 46. Jókai regény címe.

Függőleges sorok: 1. (A nyíl irányával folytatva) Jókai regény címe. 2. Rumfajta. 3. Személyes névmás. 4. Világtalan. 5. Vissza: Győztes. 6. Így mulat a magyar (végén felesleges a-val). 7. Romlott tojás. 8. Névelőjén felesleges ékezzettel: habzó ital. 9. Ezekből áll az agy. 10. Dénes Norbert. 11. Francia szobrászművész (1840—1917). 16. Kézi nagytítő. 19. Órlóhelyeit. 22. Vissza: mássalhangzó — kiejtve. 25. Virágos térség. 29.

Igekötő. 31. Névelővel: almafajta. 33. Ruhaanyag. 35. Dal. 37. Rönk. 39. Vissza: omladék. 40. Palóc nagyobbik fele. 41. Női név. 42. Igekötő.

BETŰREJTVÉNYEK

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

NYÁRIZÁPOR KI
 ABBAN HEGEDŰS
 GLORIA TODOR
 YRONASÁG NTM
 IH VIR MOVE
 VUNDER DIGÉZ
 ÁNYA URÁZ AGE
 NYULKŐ LONNY
 YATYAK ILI
 ID OROSZ LIGA
 INSALZAH NÉR

A 41. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Páros tenisz. — 2. Fellengő. — 3. Kételkedik. — 4. Tarantella. — 5. Szerencse fel. — 6. Gyöngyösbokréta.

A rejtvénymegfejtők figyelmébe

Az Országos Magyar Sajtókamara, hogy a rendkívüli nehézségeket enyhítse, melyek a lapkiadásra a háborús viszonyok folytán hárulnak, kénytelen volt egyes megtakarítási intézkedéseket hozni, amelyek minden lapkiadóra nézve egyaránt kötelezőek. Így, többek között megtiltotta, hogy a lapok bármiféle rejtvényfeljési jutalmat adhassanak olvasóiknak. A jövőben tehát rejtvényfeljítőink jutalma egyedül az a kellemes időtöltés, tőlünk származó szórakozás lesz, amelyet tartalmas rejtvényeink mindenki számára egyformán nyújtanak.

Maria Holst
a Tobis új sztárja,
az „Operett“ című
Willy Forst-film
főszereplője
(Tobis jola)

„Corras“ Nyomdai Alkalmazás és Képfeldolgozó Rt.
melynek székhelye: Budapest